

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"

Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA
[Incorporated April 23, 1908.]

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"

Išleista kas Pėntnyėia. Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SAJUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 23 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia
32 Glenwood Ave

Nr. 19.

Philadelphia, Pa., 12 d. Gegužio (May), 1911 m.

Metas VII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS. PROPAGANDA

J.B.S.	Jungtinių Valstijų konstitucija.....	225
Debs	Darbininkai, sukilkit.....	226
	V.L. Bergerio įnešimas kongrese.....	227
Puskunigis	Septyni didieji griekai kapitalisto ir tt.....	227

ŠIS BEI TAS IŠ AGITACIJOS

	Pamastyk darbininke.....	228
	Paslaptis (feljetonas).....	229

BELETRISTIKĄ ir POEZIJĄ.

	Rytojus.....	230
	Į kovą. Mūsų siekiai (eilės).....	231
Senas Vincas	Baisl naktis.....	233

ĮVAIRUMYNAL

	Ką rašo lietuvių laikraščiai.....	231
	LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....	232
	SVARBIAUSIOS ŽINIOS.....	234
	KORESPONDENCIJOS.....	234
	SAJUNGOS REIKALAI.....	235

VIIENAS DOLERIS DOVANŲ.

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiu prikalbina, prisiunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t.y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVĄJA MINTI" per istius metus; taip pat gaus dovanai garsiąją knygą, "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", verstą iš prancėzų kalbos, kurios kaina 75c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJA) iš kurios išmoksi angliską KALBĄ taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašyt iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prieš 2 dol. už naują skaitytoją, tuojuos vieką apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintų ir lietuviai, kaip ir aš tirtaučiai turėtu gramatiką, išmokyti angliską kalbą.

JOHN NAJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

THE JUNGLE „Raištų“ dar galima gauti, prisiunčiant VIENĄ DOLERI.

PARANKIAUSIAI VISKĄ SPAUSDINTI

KOVOS SPAUSTUVEJE

Nes viskas atliekama pulkia, greitai ir pagal šių dienų reikalavimus.

REIKALUI ESANT KREIPKĖTĖS

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor A. ŽYMONTAS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year	\$2.00	Vienems metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.

PRENUMERATA
visoje šalyje sviete

Vienems metams	\$2.00
Šešioms mėnesiams	1.00
Trims mėnesiams	.50

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

...debes... Nėra tai senovės
vėpuoti tyru laukų... eju... nos. Matomai
oru, o labiausiai... atos dešimtų
ilsį suvargintiems... buvo jas iš-
ns.
aivas, išplekes va... traši, ... juja medžių pa-
bostono, la... gaj... neprastesnė
nus į Po...
žymiau...
su... ruderę
gybe... okos
gyventojų...
miestą ir pa...
apielinke...
geležinke...
om tolia...
iu. Aps...
Miest...
a mažesnis...
ir lietuvių p...
s—turbut į 5...
it susirinkime...
nėcijos mūsų...
o parengtas, s...
iažiaus 300...
enimo vietini...
ta, kad čion...
nė airių. Išsi...
gauti tiktai sla...
še, kurios vad...
es. Apart...
i parduoda alu... de...

TURKEY RED CIGARETTES

...isti tokiais kaip
apie jnos kalbama
ir geresniais!
tai mišinys -

10 for 10¢

...stone.
farmeriai
ė. Visų
linksmas,
ito kuone
laikraščius
su lietu-
laikraštį
entui no-
spadinė už-
vištas už me-
tos. Ir drau-
pas juos ne-
kas vakaras
pas vieną iš

Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad jau sulaukėme ir N1 š.m «Visuomenės» Prekė N. tik 25c. Kartu NN. 1, 2, (trečias jau išsibaigė) 4, 5, 6 7, 8-9, 10, 11-12 ir nr. 1 11m. tik už \$1.90.

Podrang pranešu, jog «Visuomenės» pakolaik ne visi numerai išsiparduoda. Jeigu draugai taip mažai reikalau ir ant toliaus, tad būsiu priverstas pranešt «Visuomenės» išleistuvei, idant daugiau nesiuntinėtų, nes nenoriu, kad S-ga perdaug išsiskolintų «V-s» leidėjams. Todėl draugai, jeigu norite tą vienatinį Lietuvoj išeinan tį laikraštį, kuris rūpinasi mūsų visų reikalais, paremti, tad jūsų pareiga daugiau rūpintis jo platinimu.

Reikalaudami «Visuomenės» ir siųsdami pinigus, adresuokite ekančiai:

«KOVA» 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa

KOVOS Agentai.

- J.BUKANTIS, 172 Endicot st., Boston, Mass.
- K.DEMIKIS, 134 Prospect st., Wilkes Barre, Pa.
- A.L.REIKAS 4547 Cambridge st., Philadelphia, Pa. Frankford.
- A. J. NERIS Box 195 Easton, Pa

«KOVOS» Agentai.

- J. VISOCKIS
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
- FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill
- J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.
- J.PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa
- J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
- A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Mass.
- P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206, Lawrence, Mass.
- V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philads, Pa.
- F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.
- J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E.St. Louis, Ill.
- K. ARMINAS.
204 E. Main st. Plymouth, Pa.
- J. ZALANSKAS.
11 Charter, St E Xeter, N. H
- A. KALASKY
Box 1306, Renton, Wash.
- A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.
- M.K. ŽVINGILAS.
R.F.D. Simsbur Conn
- V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
- P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS
55 1/2 Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKEVIČIUS
48 Walnut St, New Haven, Conn.
- J. BINDOKAITIS.
Henry St. Rochester, N. Y

NIEKAD NEPALIKS JUODAS ir bus geras ant viso gyvenimo Tikras sidabruotas, gvarantuojamas ant viso amžiaus, turi vieną iš geriausių American mechanizmu. Plono modelo atviras. Tai yra laikrodys, kuris gali atstovėti ir praėliausį priziūrėjimą Stundiamas C.O.D. ir persiuntimo lėšos apmokamos per priėmėją. Priėmėjas turi tiesą išgaminuoti laikrodį pirm priėmimo ir jei jam išrodo, kad tas laikrodys nėra trissyk vertesnis negu mes prašome, tada gali sugrąžinti ir mes visas lėšas apdengime. Mes imame viešą atsakomybę ant savęs. JEI \$3.75 PRIŠIUNČIAMA DRAUGE SU ORDERIU, tada duodame DYKAI puikų žiedą ir pasiunčiame krasa užregistruotu eluotiniu. VIENAS laikrodis DYKAI, jei perkate šešis už \$22.50. Gražus rėtelis pridedamas prie kiekvieno laikrodžio. Gaunami vien tik vyriški.
Ho'land & Co. Dept. 612, Chicago, ILL.
Didžiausia laikrodžių sąkrova Amerikoje.

Dr. B. Ulanskis

specialistas gydyme moterų ir vyrų ligų. Kam negalima ateiti, rašykite

418 So. Broad st., Philadelphia, Pa

Dr. Eva Katzman ::
Dr. James M. James
Dentistai [kalba rusiškai]
203 East Broadway
New York, N.Y. Tel. 3123 Orchard

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

DIDIS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana ir baigęs kvotimus augščiausioj ir jau paskutinėj mokykloj **New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL**, kurioje specialiskai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgauna vardą augšto, didžio daktaro. Dr. Ig. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduotį kuogeriausiai ir užganėdinančiai, dabargi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo locnaminį ligonbūtį ir:

KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubiai kreipkis pas mane ypatingai arba laišku, o būsi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabėjok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžinišką rodą. Kiekvienas iš atsišaukusiu persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnį daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI :: :: ::
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir neveikimo vidurių, išbėrimo, kūno niežėjimo, vleokių spuogų, dedervinių ir slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškių ligų, neuralgijos, drebbėjimo sąnarių, nemiegojimo ir išgaucijų; nuo greito nullimo, sunkaus kvėpavimo, persalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškių ligų ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Taipgi nuo visokių moteriškių ligų, skausmingų mėnesinių, baltųjų, tekėjimo ir gumbo ligų:

TURIU SPECIJALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ

Ištikus būtinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvyje ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai būtų pūslėje, inkstuose, kepenyse ir tar-nose, viską tą su pagelba operacijos galima pašalinti kuogeriausiai ir už menką mokestį. Dė-zau taipgi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškių organų, kaip vyrų taip ir moterų. Ištiesinu pritrauktas rankas ir kojas. Išgydau su naujaisiu būdo operacija rupturą už menką grekę. Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatingai, tai parašykite ką skauda ir kokius neveikumus jaučiate savyj, o aš suprasiu ir ištyręs duosiu rodą, o jeigu reiks, prisijau ir gyduoles, kaip toli negyventumėte: Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ar kitose šalyse. Ateilankantiems ypatingai ir dėl operacijų, turiu savo naminį puikų ligonbūtį.

BIEDNUS GYDAU DOVANAI

Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str., PHILADELPHIA, PA.

Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki 5 v.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų.

Išmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Kas per mus užsirašys ant metų «Kova», tam «Teisybė» dvimėnesinė knygutė, bus siunčiama dykai. Adresas: «Teisybė», 1417 N. 10-th str. St Louis, Mo.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ KONSTITUCIJA.

SOCIALISTŲ atstovas V.L. Bergeris padavė kongresui rezoluciją, reikalaujančią pataisymo Jungtinių Valstijų konstitucijos. Reikalinga, idant kongresas didžiuma balsų įnešimą priimtų ir tuomet į legislaturą tur nutarti, ar pataisymas reikalingas ar ne. Rezolucija reikalauja panaikinimo Jungtinių Valstijų federalinio Senato ir atėmimo Jung. Valstijų prezidentui teisės «veto», kas leidžia prezidentui atmesti kongreso priimtą nutarimą; taipgi reikalauja aprubežavimo valios Augščiausio teismo (Supreme Court), kuris tur galę priimtą ir prezidento užtvirtintą įstatymą atmesti kaip «nekonstitucijinį». Bergeris statydamas tuos reikalavimus pasakė: «Senatas jau atliko savo kelį ir netrukus, kaip kad Lordų Rūmas Anglijoje, turi pasiduoti abelnam reikalavimui: sureformuoti arba visai panaikinti tą įstaigą.

«Priimant sutaisytą konstituciją, padalijimas kongreso į dvi dali buvo priimtas, kadangi pamėgdžiota Britanijos parlamentą, o ne todėl, kad buvo tas reikalingu.

«Iš pirmutinių Amerikos valstijų dvi valstijos turėjo savo seimuose (legislature) tik vieną rūmą, ir konfederacija 1775 metais taipgi neturėjo jokio senato. Kada paduota sumanymą, kad kongresą padalyti į dvi dali, tris valstijos, o tarpe jų ir didžioji New Yorko valstija užrekdavo savo balsus prieš sumanymą, o delegatija iš Maryland valstijos taipgi ne visa sutiko su propeozicija.

Yra tai daugreiskiančiu faktui, kad kuomet konstitucijos sutaisytojai priėmė tą feodalizmo laikų suotvarą ir suteikė jai didelę galę, Anglija jau rengėsi aprubežiuoti Lordų Rūmą, kuris šiandien, jeigu reikalavimas bus išpildytas, visiškai išnyksias.

Sakoma, kad Senatas arba augštesnysis kongreso rūmas gali būti naudinga iš to atžvilgio, kad sulauko nuo smarkios pervartos bei neapsvarstytų reformų, ypač ekonominių ir politiškiųjų krizių laiku. Bet tokie atsitikimai būna kaip tik tuomet, kada tokia įstaiga reiškia nieko. Jeigu revoliucijos perijode Senatas mėgintų stoti skersai kelį ir prieštarauti seimui, kur visuomet didžiumą atstovauja, tai pasipiktinusi visuomenė tokią įstaigą tuojaus šalin nušluotų. Todėl tokiuose atsitikimuose Senatas liekasi bejėgiu — nereikalingu.

Iš kitos pusės nėra nieko taip konservatyviško kaip plačiosios visuomenės minios. Įstatymdavystė negal perkeisti papročių ir manymo būdų, kuriuos išdirbo metšimčiai. Taip kosmiškam sviete, kaip ir tautų istorijoje didžiausia spēka yra inercijos (susnudi-mo) spēka. Ta spēka, kuri laiko pasaulį savo padėjime, stabdo revoliucijas. Jeigu priešingoji spēka reikalinga, tai ji privalo būti judėjimo spēka. Idant prašalinti nereikalingus sukilimus, reikia duoti minioms kuoplačiausią progą išreikšti savo valią. Duokite visuomenei pilną referendumą, o matysit, kad progresas bus labai notmališkas.

Šveicarija yra pavyzdžiu. Čia referendumas nuo daugelio metų praktikuojamas ir pasirodo, kad daug syk yra tvirtesniu apsaugotoju šalies nuo revoliucijų negu kokle—nors senatai pasauelyje, nes jokia demokratijos spēka nėra ganėtinai didelė, kad atsispirti, o prie to joks pirmyneigos žingsnis, jokia reforma negal būt įvykdintais, pakol to nepanorės visuomenė ir pakol tųjų neužtvirtis visuomenės didžiuma.

V.L. Bergeris neklysta taip kalbėdamas, kadangi tik prievarta iššaukia atspriešinimus ir daro suirutes. Tečiaus kapitalistai apsaugojančio visuomenę nuo revoliucijų referendumo bijosi ir jokiū bū nesutiks pataisyti konstituciją taip, kad duoti valstybei referendumą ir iniciatyvos teisę. Priežastis gana aiški. Supranta jie gana gerai, ką visuomenė, gavusi referendumą, tuojaus padarytų. Jie turi senatą dėlto, kad apsaugotų privatiškos darbo įran-

kių nuosavybės teisę kapitalistams, gi referendumas tuoj tą teisę panaikintų ir apsaugotų šalį nuo «nereikalingos» revoliucijos, kurios laimėjimas proletarijati būna abejotinu patol, pakol didžiuma to proletarijato nėra klesiniai susipratusi.

Iš Bergerio reikalavimų matome netik tą, kad Socialistų Partija yra vienatine progresyviška ir tikrai demokratiška žmonių partija, bet taipgi matome, kad joks įstatymas, joks reformos žingsnis priekyn nėra tvirtu, pakol jų neuztvirtina visuomenės didžiuma. Didžiausiu priešū išsiliosavimo yra nesuipratęs darbininkas. Jis pats save laiko vergijoje.

Kapitalistas, kuris išaugo pertekliuose, į kurį nuo pat kudi-kystės įkvėpiama pažiūros, kad darbininkas, tai žemas, neprotin-gas darbo gyvulys, tinginys ir tamsuolis, kad dievas taip surėdė, idant būtų turčiai ir skurdžiai, tūluose atsitikimuose gal pajauti humanizmo jausmus ir simpatizuoti «perdaug» skriaudžiamam darbininkui klesai, tečiaus labai tos klesos jis nieko nepadarys, nes jo ypatingi reikalai, reikalai turčių luomos, jam neleis daryti labą jo klesinių priešų klesai.

Antra gi kapitalistų kategorija, susidedanti iš žmonių, kurie išėjo iš darbininkiškos klesos, kurie taipgi kovojo prieš išnaudojimą ir persekiojimus per klesą, link kurios veržėsi; dasigavę prie savo siekio, pasilikę kapitalistu, pamiršta savo praeitį ir toksai žmogus yra daug aršesniu už pirmosios kategorijos kapitalistus, nes pas tokį individuumą visokie humaniški jausmai išnyksta dar pirm pasilikimo kapitalistu. Kiekvienam yra aišku, kad joks žmogus savo teisingu triūsu per visą savo gyvenimą negalės susikrauti sau kapitalus, jeigu nebus vagis ir sąžinės nustojes apgavikas. Dėl susikrovimo dolerių, kurie yra jam augščiausiu idealu ir dievyste, toksai žmogpalaikis neatsižvelgia į nieką, nesirenka priemonių, bet naudojasi kad ir visušlykščiausiomis, aršiausiomis priemonėmis, kad įgyti tuos dolerius. Toksai individuumas nustoja visoklo žmoniškumo, bet jo paviršutinis blizgėjimas suteikia nesvarstančios minios pagarbą. Jis yra aršiausiu visuomenės šašu. Iš tokių doriškų nupuolelių daugiausiai susideda Amerikos plutokratija — piniginė aristokratija, kuri pati būdama verge dolerio, mato savo priešą kiekviename apsi-reiškime, kas tik rodo jai sumažėjimą iplaukų.

Tos tai priežastis liepia viešpataujančiai Jungtinėse Valstijose klesai laikyties atžagareiviškiausios konstitucijos, kuri anot Bergerio buvo sutaisyta naudai vertelgų, medžiotojų ir ūkininkų, bet seniai netinka dabartinei visuomeni. Tos tai priežastis tai klesai neleidžia pripažinti teisės visuomenės didžiumos valiai — teisės referendumo, nes — nors ir referendumas yra apsaugojančiu esančią tvarką — visuomenė ta esančia tvarka nepasiganėdina ir pasiganėdint negali. Visuomenės revoliucija yra neišvengtina, nes ją iššaukia prievarta, laisvės varžymas, išnaudojimas ir skurdas. Už kraują, kuris turės pasilieti atsakomybė puola ne ant socialistų, kurie reikalauja pripažinti žmonių valią, bet ant viešpataujančios ir kapitalizmą palaikančios luomų, kurios spaudžia ir kaskart giliau į skurdo bedugnę visuomenės didžiumą gramzdina, šmeiždamos socialistus, būk tie, trokšdami kraujo, sėja neapykantą, kad sukelti revoliucijas. Revoliucijas gimdo tik prievarta, o didžiausiais prievartos priešais yra socialistai.

Jeigu darbininkų klesa Bergerio reikalavimus kongrese parems, jo įnešimai bus įvykdinti ir apsaugos visuomenę nuo kraujo praliejimų, jeigu gi pasielgs kitaip — tai revoliucijos kilimas bus neišvengtinu, nes be referendumo jokioms kitoms priemonėmis, jokiomis «reformomis» visuomenė nesuvaržys trustų sauvalės ir neišsigelbės nuo kaskart didyn augančių išnaudojimo, priespaudos ir skurdo; neprašalys ekonominių krizių ir bedarbių patol, kol darbo įrankius laikys savo privatiška nuosavybe doriški nusi-dėvėjėliai. Tos sąlygos ir tos priežastis gimdo revoliucijos gaisrą ir kraujo praliejimus, bet už tat atsakome ne mes — socialistai.

Eugene V. Debs.

Darbininkai, sukilkit!

DARBININKŲ klesa užaliaruota. Vėl atsikartoja darbininkų judėjime prievarta, kokia buvo padaryta su Moyeriu, Haywoodu ir Pettibonu. Netikėtinas ir konspiratyviškas suėmimas konstruktorių tarptautinės unijos sekretoriaus John J. McNamaro per privatinę detektyvų agentiją parodo aiškų suokalbį apkaltinti unijos viršininkus dėl sudiskreditavimo ir ir sunaikinimo darbininkų judėjimo Jung. Valstijose Amerikos.

...Penki metai atgal kasyklų savininkų susivienijimas padarė suokalbį panaikinti Vakarų anglekasių Sąjungą. Šiandien gi pramonininkų ir vertelgų susivienijimas daro tokį-jau pasikėsimą ant konstruktorių unijos.

Metodos ir taktika abiejuose atsitikimuose visiškai tos pačios. Suorganizuoto kapitalo spēka stengiasi išnaikinti tą, kas yra kenksmingu išnaudojimui ir ką visulabiliausiai neapkenčia kapitalistai. Ta spēka neatsižūri į teisingystę, nežiūri į šalies įstatus ir nedaro sau jokių skrupulų, kada eina apie atsiekimą juodojo tikslo.

Metodos suėmimo McNamaro ir jo brolio yra aršiausia beteise ir pažeminimu visiems, kurie turėjo koki-nors dalyvumą šiame dalyke. Suimtųjų pilietiškas teises sumindžiota — suimtieji liko si per ginkluotus žmones išvogti ir slapta išgabenti.

To pakanka, kad pripažinti, jog toksai pasielgimas yra prievarta, kuri kaip trimito balsas privalo sužadinti darbininkus nuo Maine iki Kalifornijos, nuo Minnesota iki Meksikos ir sujungti juos į vieną protesto spēką prieš kriminališką piktadarystę.

* * *

Išvogimas McNamaro meta gėdos dėmę ant Indiana valstijos. Areštuotamjam nesuteikta galės apsiginti. Gubernatorius Marshall, kuris nudooda darbininkų bičiulį, sankcijonavo inkviziciją. Areštą padaryta slaptai ir, nors McNamaras reikalavęs leidimo susinešti su apginėju, — brutališkai jo prašymą atmesta, tik apkalta retėžiais ir išgabenta automobiliu per nusamdytus korporacijos bernus, idant gauti pelną nuo tų, kurie nori ištraukti pelną iš egzekucijos.

Gubernatorius Marshall niekad panašiai nepasielgė su kapitalistu. Indiana valstijos darbininkai privalo pirmutiniai sukilti ir pakelti apskundimą prieš valdininką, kuris taip sutersė save.

McNamaras turėjo teisę pastatyti legalinį apsiginimą, bet jam tą padaryt nedaleista, nes jis yra darbininku.

Atminkite sau atsitikimą su Kentucky gubernatorium Taylor ir sulyinkite. Tayloras buvo apskundžiamas už žmogžudystę ir ant jo galvos buvo uždėtas atlyginimas sumoje 100 tūkstančių dolerių. Bet gubernatorius Indiana valstijos Kentucky valstijos valdžios reikalavimą atmetė ir Taylorį apgynė nuo išvežimo iš Indiana valstijos.

McNamara, kiek ikišiol galima spręsti, yra visiškai nekaltu, tečiau nežiūrint į tai, nė valandėlės nesisvarstyta ar užmetimas yra pamatuotas, vien tuojaus pasielgta lyg su šunim, neleista nė apginėjaus pasiieškot, kad prirodyti nekaltybę; ji išvogta nakčia iš namų ir išgabenta už tūkstančių mylių, kad ten uždaryt kalėjimam, kol nebus sutaisytas nuosprendis pakarti.

Tayloris buvo kapitalistišku politikierium. McNamara gi — tik darbininku ir unijos viršininku. Dar vienas pavyzdys, kad kapitalistiškoje sistemoje įstatymai yra tik kapitalistams priešais darbininkus.

Į dvidešimts minučių po pasirašymui gubernatoriaus Marshallo ant rekvizicijos popierų, McNamara slaptomis likosi užpultas ir suimtas. Keturi detektyvai pagriebė auką ir nuvilko į laukiantį automobilių ir pabėgo iš valstijos, pirma negu suimtųjų apginėjai

galėjo suspėti stoti į legalinį apginimą užpultųjų.

Yra tai tiesiog pasibaisėtinu!

Toks pasielgimas visai nesiskiria nuo pasielgimo cariškų šnipų Rusijoje. Nežiūrint į tai, ar kaltinamieji yra kaltais, ar visai nekaltais.

Visiškai taippat pasielgta kaip ir su Moyeriu, Haywoodu ir Pettibonu. Areštavimą šių pastarųjų padaryta tuomet, kuomet teismai uždaryti ir advokatų raštinės tuščios, taip idant nieks negalėtų suokalbio išpildymui pastatyti kliučių.

* * *

Kiekvienas šios šalies darbininkas negal nesudrebėti, pamalijus apie tokį niekšišką pasielgimą, ir negal nestoti į revoliucijinę veikmę prieš tat. Čia yra nieks kitas, kaip tik konspiracija!

Darbininkai, sukilkite! Suskambinkit aliarmo varpals visoj šalyj! Apginime savo brolių pakelkite balsą!

La! milijonai darbininkų patįs išreiškia savo nuomonę! Tas pasibjaurėtinas suokalbis negal kapitalistams nusisekti, jeigu darbininkų minios drąsiai sukils!

Nesiduokite klaidinti save kapitalistų laikraštijai. Jų skiltis buvo prikimštos per visą mėnesį melais apie Moyerį, Haywoodą ir Pettiboną.

Jeigu šis pasikėsinimas, — atliktas per parduodančią detektyvų agentiją, nusamdytą per kriminališką korporaciją — bus ramiai per darbininkų minias priimtas, tai taip baili darbininkų klesa tuomi tik prirodys, jog valioja būti tik korporacijų vergu.

Stojome akis į akį prieš krizį. Nėra valandėlės sugaišinimul. Visoj šalyj darbininkai privalo sukilti ir pakelti protesto balsą... Visoki smulkųs skirtumai ir nesutikimai privalo sutirpti liepsnojantčiame šauksme milijonų darbininkų ir laisvę mylinčių piliečių.

Milijonai turi sukilti kovon prieš kriminališką korporaciją, kurios svogė visuomenės turtus, sukonskavo gyvenimo priemones, supūdė valdžią, papirko teismus, suprostitutavo viešą opinią, pavergė ir apiplėšė darbininkus, o dabar daro antrą niekšišką pasikėsimą dėl sunaikinimo darbininkiškos organizacijos su pagelba savo parrisamdytų besąžinių detektyvų, kurie parduotų patį Krisrų, idant prisotinti savo ištvirkimo godulybę.

Joks sveikai manantis žmogus nesiduos save klaidinti kapitalistų laikraštijos žinioms apie atradimą pragariškų mašinų ir dinamito darbininkų organizacijos viršininkų namuose. Tai yra reikalingas korporacijoms išmislas ir tokiam teatrališkam surėdyme panašių ekscesorijų netruksta.

Tasai sudrebinantis pasikėsinimas vienok nėra netikėtinu. Yra jis logiška pasekme fabrikantų ir vertelgų sutarties, padarytos dėl sunaikinimo darbininkų organizacijų. Pespėjinejau areštavimus, kurie dabar įvyko, perserginėjau, kuomet sunaikinta Los Angeles «Times'o» spaustuvė. Tikėjau ir dabar esu labiau negu kuomet-nors persitikrinęs, kad sunaikinimas «Times'o» spaustuvės buvo padarytas per pačius korporacijos konspiratorius.

Tokiose tragedijose kapitalistų klesa vis ką-nors turi laimėti — darbininkai gi pralaimėti.

Negalima užmiršti, kad kada «Times'o» spaustuvė likos suardyta, kaltė buvo mesta ant sustreikavusių tuomet spaustuvės darbininkų, o kapitalistai tuomet tvirtino, jog turi prirodymus kaltybės. Dabar net po 6 mėnesių surado, jog piktadarystę papildė ne drukorių unija, bet namų ir tyltų statytojų unija.

* * *

Bet gana kalbėjimo. Nereikia čia daugiau argumentų. Piktadarystė padaryta mūsų akyveizdoje. Turime ginties.

To reikalauja mūsų klesos reikalai, turime veikti!

Kaip vanduo bėgdamas padaro sau taką į jūres, taip ir mes darbininkai pasidarykime sau taką prie laimingos ateities...

pasaulio dabartiniai valdonai, kurie nieko neveikia, turėtų išgaišti.

Iš šių kelių žodžių matyt, kad tu, darbininke, esi pasaulio valdonas, kad tau priklauso pasaulio turtas, o ne saujailei privilegijuotų. Jeigu taip, tai tau, darbininke, niekas nelieka, kaip tik mest tą dieną darbą ir stot prie susipratusių darbininkų, kurie rupinasi savo reikalais ir mašuoat drauge su jais! Ir ant toliaus niekad nepertraukt ryšius su tavo užtarėjais—socialistais.

Kada socialistai paims į savo rankas tvarką, tu, darbininke, paimsi viską į savo rankas. Tada nereikės tau kęsti alkį, šaltį ir nedateklus, nes tu pats pagamysi ir pats pasiimsi savo triuso vaisius.

Tai gi, visų salių darbininkai prie vienybės! Ar mes lietuviai darbininkai negalime paduot ranką kitų kraštų darbininkams ir, sumezgę meilės ryšius, kovot už geresnę ateitį? Ar mes negalim parodyt savo skriaudėjams, jog ir mes esame žmonės, ir mūsų širdys dar kruta krutinėje ir mūsų kraujas yra raudonas, ir mūsų kraujas lygiai gįslose teka kaip ir kiekvieno, ir mes turime jausmus ir norim žmoniškesnio gyvenimo, ne vien but per amžius vergais ir aklais žudikų—kraugerių tarnais. . .

Darbininke, pasaulio valdone! Pasikelk iš sunkaus le-targiško miego ir stok į eiles kovotojų, į eiles socialistų! Ir kovok už geresnę ateitį, už savo, o ne keno kito.

Paminkim po kojų visus, «magnatų» įsakus nedorus, ir pasmerkim kapitalistų darbus, kokius jie atlieka su mumis!

Lai užplevesuoja virš mūsų galvų raudona vėliava! Lai šaukia mus prie vienybės ir solidariškumo. Kad laimingai, laimėtume galutiną kovą! . . . Kovą, išsiliuosavimo iš po prietarų ir despotų jungo.

P. Kqušius.

Feljetonas.

PASLAPTIS.

Seniai nebuvo tokio laiko lietuviškoj žurnalinėj srovėj, kaip dabar. Visi bijosi ypatingumų, užgavimų. Taip išrodo, lyg nereikia išrodinėti bile klaidas, jei jos randasi.

Daugelis lietuviškų redaktorių daėjo iki to, jog pastebėję straipsnyje kokio—nors įžymaus politikieriaus vardą, nė ne-skaitę, sugražina rašėjui.

— Kodėl nepatalpinote mano straipsnio?

— Tai, kad, matai, redaktorių susivaziavime nutarėme ypatingumų vengti.

— Bet čia nėra ypatingumų, čia vien teisybė parašyta.

— Tai, kad aš negaliu laužyti susivaziavimo nutarimų.

— Stebiuosi, kad šernas tą už ypatingumą palaikytų!

— Negaliu pagelbėti...

Siunčiu kitam redaktoriui. Ir iš ten kuone tą patį at-sakymą gaunu, tik du papildymu: „nėra idėjos“.

Siunčiu trečiam. Iš ten gaunu atvirutę: „Ačiū, daugiau tokių“.

Na, maštau sau, nors vienas atsirado, kuris suprato su-

sivaziavimo naudą.

Daugelis laikraščių daėjo iki to, jog pradėjo rašyti straipsnius su visokiais užmanymais, kurių niekas nesuspeja nė sukritikuoti (mat, reikalaujama ne tokios kritikos, kaip mūsų, bet dzukiškos), nė apsvarstyti.

Ir aš pilnai supratau juos. Negalima juk tiek metų tripti ant vietos, negalima juk diena iš dienos, mets į metą darodinėti, jog „referendumas“ veda lietuvius į prapultį, jog lietuviai „trokšta patrijotizmo“. Tas viskas taip priprasta ir sunėsiota, jog popieris nemėgsta tokių pašnekų. Nemėgsta jų nė skaitytojas: nuo nuolatinio žovulio pas jį jau seniai apatinis žandkaulis iš vietos iššoko ir jis taip ir vaikščioja su perkreiptu žandu.

Bet kada laikraščiai „turi“ ką—nors parašyti, tad nelaimingi redaktoriai, baimėdamiesi „sulaužyti“ susivaziavimo nutarimus, tiesiog niekus pradeda rašyti. Ypatingai „Vien. Liet.“ nuo jos jubilėjinio žingsnio, pradėjo į visas puses svyruoti. Tai užmanymas— sujungti visas organizacijas į vieną kuną, kad tarp žmonių politika viešpatauja. O tą galima bus įvykdinti, kuomet lietuviai supras aiškiai komunistiškas taisykles, ir politika neužsiims. Tai Milvaukees socialistus „sukritikuoti“ apsiėmė etc. Ir sandarbininkus „prikalbinėja“, kad ir jie ką—nors parašytų.

— Ar girdi, parašyk ką—nors apie lietuvių tautą.

— Apie tautą... Ar dar negana, ką šliupas parašė?

— Na, jei taip, tad parašyk ką—nors apie juodąją gvardiją...

— Tai, kad ir to susivaziavimo „nutarimai“ gali neperleisti per cenzurą.

— Na, rašyk, kad ir apie „Draugo“ redaktoriaus, kun. Kaupo stebuklus,— kaip dienišė šviesa stebuklingai pasiilgino, kada reikėjo užbaigti straipsnį apie dievotumą Smetonos, Kubiliaus ir kitų krikščionių studentų Maskvoj.

— Tegū jie sau: dar apie kun. Kaupo straipsnį rašyti, kuomet jis visas su savo protu gali į avino ragą stulpti. Ką gi rašyti Na, buvo Kaupas redaktorium, rašė evengelijas šventas, priešistoriškus socijologiškus straipsnius iš „Revue scientifique“, rašė apie fizijologijos „paslaptis“ nuo laikų Hy pokrato: koku budu atsibuna gromuliavimas socialistiškų ir anarchistiškų principų gerų katalikų pilve; kai—kurie nuo senų laikų pripažįsta, jog ten randasi jezuitiška gromulogijos laboratorija, kurioj tik ir stangiasi paslaptis bei stebuklus tverti; Kaupas net rašė apie «paslaptis» iš geometrijos: nesame priversti daleisti asymptotus, nesuprantant, kaip tos linijos gali prie savęs susiartinti iki nepabaigai, pravedus nuo Gabrio «biuro» ir paleidus per Smetonos makuolę tiesiog į Kaupo gromulogiją, o niekuomet nesusitiks!...

Ką gi daugiau apie juodąją gvardiją?

Štai kun. Kleinauskas su savo parapijonais iš Kenosha, Wis. nutarė neimti knygas dykai, kada miestas buvo paskyręs pinigų tam tikslui dėlei mokinių «public shool».

— Kodėl kunigas priešingas tam labdaringam darbui, kada mes turime daug beturčių vaikų?

— Tai socialistų užmanymas!

— O jei socialistai užmanys saliuus panaikinti, ar ir

tam busi priešingas?

— Čia kas kita!

— O jei socialistai užmanys paleistuvystės namus panaikinti!

— Eik lauk iš mano svetainės, tu pagone! Ką aš pasakiau, tas ir turi būti gerai.

Jį išmetė...

O kun. Kleinauskas šv. Jozupo žodžiais taria:

— Jus visi ištikimieji nieko nebijokite, jei su manim liksite,— nedingsite... Mano užduotis ginti šventą bažnyčią nuo bedievių.

— Bravo! Musų kunigėlis, bravo!— atsiliepia gauja analfabetų, prie S.L.R.K.A. prigulinčių.

O kur musų garsusis Balevičia su savo analfabetais dingo?

Ogi... vardan Chicagos lietuvių inteligentų ratelio rašo telegramą girtuokliui kun. Kolesinskiui su pasveikinimu 50 metų sukaturvių jo kunigavimo, kuris ant rytojaus tą patį ratelį su visais «Halsted» intelegentais per «pamokslą» iškeikia; jis keikė ir pirma, ir «intelegentų» ratelis gerai žinojo apie tai. Gal tik nežinojo, kaip Balevičia ant Kolesinskio puotos laikė garsią prakalbą, nurodydamas, jog tik dvasiškija ir palaiko tautų atgijimą ir jų gyvavimą.

Balevičia taipgi laiks nuo laiko disputuoja su... kunigu, atsiprašau,— džiakonu Kraučiuo apie dievo esybę.

— Aš, «podlug filozoficzego punktu widzenia», daro dysiu, kad dievas yra,— su svyrjuojančia į visas puses galva atsiliepia džiakonas Kraučiuonas.

— Norėčiau išgirsti iš gerbiamojo džiakono lupų daro dymo argumentus,— prakalba Balevičia,— ir reikalui prisiejęs, kad galėčiau atstovėti prieš socialistų užmėtinėjimus, jei kada pritruktų mano išvitusioj makaulėj genijališkų minčių.

— Hm... kaip manai, ponas Balevičia, ar yra dievas, ar nėra?

— Yra, gerbiamas džiakone...

— Hm... kaip manai, Antanina, ar yra dievas?

— Yra, džiakone...

— Ir aš sakau, kad yra... Reiškia... yra, that's all...

— O dabar išgerime už jo sveikatą!

— Hm... Išgersime... that's all, that's all.

A. Žagaras.

J. Ilgūnas, E. R.

RYTOJUS.

(Vaizdelis).

Storas, truputį palinkęs, su išpurtusiu veidu žmogus, vaikščiojo skersai— išilgai puikiai išpuoštame kambaryje ir mąstė. Jo oda nuo kaktos kartkarčiais slinko ant akių ir iš blakstienų darydavo dvigalį šepetuką...

— Dušyt, ko taip nerimauji!— paklausė jėjus aristokratiškos išžiuros moteriškė. Tai buvo matomai šeimininkė,

nes nelaukdama jokio užkvietimo, atsisėdo į puikiausią akšomų išmuštą kėdę.

Vyriškis vis vaikščiojo lygiu žingsniu, neatkreipdamas atydos į moterį. Jo veidas buvo be jokios ypatingos reikmės; bet jei gerai prisiziūrėtum į burną, tai per truputį atiras lupas matytum dvi eili, dručiai viena prie kitos prispaustų, dantų.

— Dušyt!— atkartėjo meldžiančiu balsu moteris. Bet atsakymo nebuvo. Tuomet ji pasikėlė ir palengva apėmė kaklą vaikščiojančio vyro.

— Tu pyksti?

Jis pažvelgė į ją rusčiomis akimis ir sustojo. Jo rimtas veidas pradėjo dabar rausti ir jis tarė:

— Man perdaug prasti šitie naminiai romansai... Reiktų kuo kitu rupinties...

Ir jis palengva bandė atkabinti nuo savo kaklo moteriškės rankas, bet jos laikėsi draučiai.

— Leisk!...

— Aš!...

Juodviejų akis susitiko, bet jiedu viens kito nesuprato.

Kuomet moteris supykus atsisuko nuo vyro ir pradėjo žiūrėti į kokį tai kabantį prie sienos paveikslą, vyriškis atgrįžo ir tarė:

— Ilgas plaukas, tumpas protas...

Moteris įsiseidė. Ji atsisuko ir savo dideles mėlynas akis įsmeigė į vyrą, tartum klausdama, ką tai reiškia pakiausia ištarti žodžiai. Ir šiuo kartu jos žingedumas tapo užganėdintas. Vyras tarė:

— Tu žinai!...

— Ką?...

— Rytoj!...

Jis nedabaigė. Jo gerklėj kas tokio atsistajo, o sunkiai alsuojanti krutinė davė suprast, kad joje siaučia kokis tai netikėta audra...

Moteris žengė pora žingsnių artyn ir rankos mostelėjimu rodė, kad ji nori suprasti kame dalykas.

— Tau mat kažinkas rupi!...— tęsė jis— bet rytoj... Rytoj tu eisi pėkščia į Koono salioną... Ten taipgi nebus Keplerio orchestros... Ten nieko nebus... Tuščios sienos tik, nė valgymų, nė gėrimų, nė tarnų...

Jis nutilo. Moterės veidas pradėjo blankti, nes ji mėtė, kad vyrui yra kas tokio negero.— «Pėkščia— nė valgijų, nė gėrimų— man, moteriai, kurios tik dalis siekia septynis milijonus... Ne!»— mąstė sau.

— Ar tu mane myli?— klausė ji.

Bet vyras negirdėjo; jis pabraukė savo mikšta didelė ranka per pliką galvą ir tęsė toliau:

— Rytoj tu nė daktaro neprisišauksi... Tarnų nebus, telefoną taipgi nebus kam operuoti... Tu taip tankiai sergi... O kas tau suteiks nuraminimą, kuomet tu sirgsi paprasta tavo nuobodumo liga? Didžiojo operoj „Gaidį“ neloš atidėta subatai... Nes nebus kam lošti...

Moteris pašoko. Paprastai pirmadieniai ji buvo įpratus eiti į operą, „nuobodulį“ gydytis, ir tai darė ne tik ji, bet kone visos aristokratų moteris. Šiuo kart operų savinin-

kai buvo pagarsinę, kad „rytoj loš „Gaidį“. „Gaidįs“— tai ypatingas lošis, nes visi aktorai esti apsirengę gaidžiais... Išgirdus tokį vyro «nonsensą», kaip kad „neloš Gaidį“, ji aiškiai suprato vyro smegenų suirimą. Ir ji dusaudama nė tai sau, nė tai jam, sudejavo: „Argi tai butų!— argi tai butų!“

— Ir bus!— atkirto vyras.— aš tau ne juokais sakau.

Rytoj visose valgyklose niekas negaus valgyti, smuklėse gerti,— neišeis nė tavo pačios redaguojamas žurnalas, geležkeliai sustos, iš fabrikų kaminų dumai neruks— sudna diena bus!— žinai? Ak!... kad mano žila galva butų to nesulaukusi!

— Vyrelī, apmąstytk, ką šneki...— graudingai prašė moteris.

— Aš jau apmąščiau, tik pervėlai!— atkirto vyras.

Ir jis užsidėjęs abi rankas ant galvos, vėl pradėjo vakščioti po kambarį; ant kaktos pasirodė šaltas prakaitas ir susirinkęs į lašą, prasigrauzė upeliuką į galą nosies. Bet lašas nespėjo nupulti žemyn. Moteris skubiai pribėgus su skepetėle nušluostė vyrui burną ir pabučiavo į lūpas...

— Dušyt... Pasakyk, kas tau kenkia?— klausė ji.

Bet vyras tik mostelėjo ranka ir parodė į nusidriekusį ant kanapos laikraštį. Tą laikraštį išleidinėjo tulas Demonas, nuo ko ir vardas duotas „L' Demain“.

— Ką?— klausė nustebinta moteris.— Liepi man skaityti tą raštपालaikį, kuris visuomet visokiais išmisiais mūsų žmones kandžioja?

— Ilgas plaukas...— atsiduso vyras,— ašgi tą laikraštį visuomet skaitau, ir zčių dievui jis man daug padėdavo... Bet per tavo pasakas ir visokius išgalvotus pasilinksminimus, neatsimini, kad man to laikraščio turinys reikalinga visuomet sekti...

Ir jis dar kartą parodęs ranka, atkartojė:

— Pažiūrėk gi!

Moteris nenoroms pakėlė laikraštį ir nusikvatojo:

— Ka-ka-ka:— ašgi čia nieko nematau!

Tuosyk vyras priėjo pie jos ir su pirštu parodė į įženginio straipsnio antgalvį. Ten buvo didelėmis raidėmis užrašyta:

„Šventė! Ryt šventė! Pirmoji Gegužės!

Šio miesto visų profesijų darbininkai meta darbą, kad išreikalauti sau aštuonių valandų darbo dieną. Didelis susjudimas!“

Moteris patyka alsuodama atsisėdo ant tos pačios, kur laikraštis buvo, kanapkos ir kurtum balsu sudejavo:

— O policija... nagaikos... kur bus?

— Jau pervėlu!— atsakė nusiminęs vyras.

I K O V A !

(Iš lenkiško)

Į kovą, broliai! — Lai sutelkt padeda
Raudonas vėlukas mums draugus visus!
Pirmyn! Sugrausim mes senąjį rėdą —
Ten plati dirva atsidaro prieš mus!

Į kovą, broliai! — Gana prispaudimo!
Ateina laikas ir mums išsitiesti:
Veik žus gadyne skriaudų ir engimo —
Nauja aušrinė pradeda jau šviesti!
Pirmyn! Prie naujo to švitimo eikim,
Kad užtekėtų mums laisvės aušrelė!
Esam sveiki, stiprūs, iš vien tik veikim —
Rytoj jau viskas mums prigulėt gali!
Pirmyn! Tik savo pajiegoms tikėkim,
Bet ne prietarams, ką galvas apsuka;
Žuvusius draugus godonėję turėkim
Ir mūs raudoną, kruviną vėluką!
Į kovą, broliai! — Drauge visi traukim
Supuvusį priežų rėdą sugriauti, —
Priešus apveikę ant jų viršų gaudim,
Kad mūs vėluką džlaugsmingai iškelti!

X. X. X.

Musu siekis. *)

Eik čion, bėdali, siek mums ranką,
Męs tavo broliai ir draugai!
Gana kentėti, — jau užtenka, —
Šiandien męs žmonės, ne vergai!
Gana! Nereikia mums valdonų!
Netrokštam prietarų — sapnų!...
Lai būn pasaulis milijonų,
Nė saujos veltėdžių—tranų.
Neprašom mylistų nė vieno,
Nelaukiame laimės iš dangaus,
Tik norime, męs darbo vieno, —
To nesiliaujančio, sunkaus!
To darbo, kurs liuosybę skelbia,
Kurs blaško prietarus senus;
Kurs nuolankumą, tamsą stelbia,
Brolystės ryšiais jung' visus.
To darbo — to tik vieno!
Kurs tvirtas mūsų spėkomis,
Visi, męs, trokštame šiandiena
— Prie ateities jo bangomis!...

Aidas [St. Strazdas]

Ka rašo lietuviu laikraščiai.

«Byrutės» N5, š. m. to laikraščio bendradarbis, pasirašantis pseudonimu B r o l i s žadina tautiečius rupinties daugiau darbininkų reikalais. Savo ilgoką straipsnį baigia:

«Dėlei ko aš apie tokį socialinį dalyką laikraštį, kuris juk ikišiol vien tautiškais reikalais teusišmė, iškalbėti pasirįžau, lengvai pasakyti. Butent aišku, kaip ten, kur visos tautos gerovė sąžinišku budu jieškoma ir darbininkų, kuriais yra pilna pusė visų lietuvių, neturėtų buti miršėjama. Bet darbininkui šiandien socialinysis klausimas, taip sakant, gulia ore. Tautinis klausimas be anojo jam šiandien po visam nėra sutriovėtinus. Todėl jei norit irgi lietuvius darbininkus prie tautos išlaikyti, kocktai tikt be abejo norėsit, tai nepa-

*) Iš eiliu rinkinio — „Gyvenimo sukuriuose“, kuris gal būt neužilgo pasirodys spaudoje. Autorius.

mirški pirmvisko sąžinišku budu jų socialiniais rūpesniais užimti ir taip brangioj motinos kalboj kelia pas jų širdis susirasti. Toksai bus pasekmingas ir labai lengvas budas, darbininkus lietuvius prie lietuvių išlaikyti. Bet tokiais tiktais paaškinimais, ką dabartiniuose mūsų krašto lietuviškuose laikraščiuose gaunama skaityti, darbininkus lietuviškiems skaitymams ir šiaip tautiniams interesams nepriviliosit. Jūs negalit stebėtis, kaip lietuvis darbininkas, su kurio pavadinimo arba luomos reikalais mūsų laikraščiai ikišiol tiek mažai tegalėdavo užsimti».

«Byrutės» redakcijai turbūt nemalonu buvo talpinti šis straipsnis, jėgu deda savo prierasą, kuriame lyg, kad nusiteisina prieš skaitytojus už patalpinimą ir sako: «... Geistina būtų, kad malonėtų parašyti gerb. skaitytojai savo nuomones apie to straipsnio turinį... Matyt redakcija tikrai norėtų, kad nuomonę «parašytų» Smetonos, Jakštai, Vargomaičiai, Džukai ir Laukiai, o tuomet joks darbininkų luomos šalininkas nedrįstų savo «dvylekį» sprauti «Byrutei».

* * *

«Tėvynės» N17, B. K. Balevičius galų-gale supratęs socialistų siekius, labai graudingai sudejuoja... «Aha!» Mat kam socialistai užsimanė pasmaugti (sic!) mylimąjį Susivienijimą— aha!... Mat į pašonę Susivienijimui mano patatyti savo Apdraudos Skyrių, o į pašonę TMD.— savo Raštų leidimo Kooperaciją... «Aha»... Stebėtina, kad taip viską matantis p. B. K. B.—us net dabar tatau pastebėjo ir suprato, kad tie tautos ėdikai—socialistai rupinasi ir «tautos reikalais», ir «tautiška apšvieta». Linkėtumėm p. B. K. B.—ui tikrai pasidžiaugti iš tų sumamymų, ne taip veidmainingai ir nedusauti— «aha»... Nes juk, jeigu socialistai savo sumanymus surealizuos, tas bus ne kenksminga, bet naudinga tautai ir mūsų liaudies kulturai, nes pagėlbės TMD. šviest žmones, o Susivienijimui pagėlbės aprupinti našlaičius ir žmonių senatvę. Nejaugi p. B. K. Balevičius būtų panašus Prūsų Lietuvos patrijotams Lekšui ir Kiupeliui, kuriuodu sutaiso lietuviams «kilpas», parduodami lietuvių reikalus vokiškų konservatyvų partijai?

Sąjungos rengiamas Apdraudos Skyrius ir Raštų Leidimo Kooperacija visai nemano kenkti Susivienijimui rupinties našlaičiais ir žmonių senatve, nėgi mano kenkti žmonių švietime, nes tas viskas yra švenčiausia priederme socialisto. Bet Balevičius dejuoja— «aha» dėlto, kad Sąjungos Apdraudos Skyrių bus referendumas ir Raštų Leidimo Kooperacija mananti leisti geresnius už Gabrio raštus ir neperspausdinėti senų raštų... O tas mat gal padaryti labai «negeistiną» konkurenciją konservatyviškam Susivienijimui ir «apsilpnėjusiai» TMD., nes gal pavyzdžiais pamokyti žmones, ko turi reikalauti nuo savo vadovų «tautos mylėtojų». Tas tai ir baisu— «aha»...

* * *

«Laisvoji Žmonija» savo pirmutiniame numeryje, straipsnyje nuo išleistuvės tarp kitko praneša:

«Taigi mūsų balsiu bus liaudis ir jos reikalai. Visų pirmiausiai «Laisvoji Žmonija» gins žmogaus tiesas ir jo lais-

vę, o paskui kiek galėdama, nurodinės, kaip tos tiesos ir laisvė yra iškovotinos. Šituo tikslu ji vartos aštrų teisybės kardą, bet kapos juomi ne žmones, tik melus ir prietarus, kurie laiko žmoniją pavergę.

Todėl stodami į darbą su šiuom tikslu pasitikime, kad ir si tie, kurie myli teisybę, kurie trokšta geresnių laikų ateinant ne tik sau, bet ir savo artimui, mus užjaus ir mūsų atą geros širdies darbą parems, užsisakydami «Laisvąją Žmoniją» patįs ir platindami ją tarp kitų. Apsiradus daugiau skaitytojų ir rėmėjų, laikraštis bus ledžiamas kas mėnesis.

Linkėtina, kad «Laisvosios Žmonijos» «aštrus teisybės kardas» neatšiptų ir pagėlbėtų pavergtajai liaudžiai kovėkiausiai išsiliuosuoti iš prietarų ir melų, vedant ją prie garbingos pergalės.

Redaguojama, regis, Ilgaudo, pašvęsta literatūros ir draugijinių mokslų liaudies reikalams, leidžiama bendrovės, išeina kas du mėnesiai. 1613 S. Halsted str, Chicago, Ill.

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Neatsakykite vietos sekančiam paaškinimui: «V.L.» tilpo korespondencija iš Philadelphijos, kurioje J. Grinius, paduodamas paaškinimus, užbaigoje pažymi, kad ką rašę yra tikra tiesa, nes žinias išgavęs nuo teismo sekr. I. Rudmino. Ant to turiu pasakyti, jog toks tvirtinimas gali suklaidinti skaitytojus, ypač tuom interesuojančiusius, nes aš neesmi neklystančiu popiežium ir mano paduotos žinios gal but tiek pat klaidingomis, kaip ir kiekvieno kito. Kalbėdamas su J. Griniu apie teismą, nekalbėjau kaipo teismo sekretorius, nes juom buvau tik laike posėdžio, bet kaipo paprastas I. Rudminas. Aš jam, kaipo kaltintojui, suteikiau žinias vien dėl jo privatiškos žinios, kurios turi tik tokią vertę, iki nuoprendis bus apskelbtas su parašais teisme dalyvavusiųjų.

Jeigu prasikaltau, nepermatydamas pasekmės mano neapmąstyto pasiėlgimo ir turėdamas perdaug užsitikėjimo ant žmonių žmoniškumo, aš gatavas nešti užsipelnytą bausmę.

Labai gaila, kad žmonės, norėdami save išsiteisinti, nepaiso, kad tuom įklampina nieko bendro su jų reikalais neturinčius, bet ką padarysi; kaip dėl manęs tai yra gera lekcija dėl ateities, o už mokslą visuomet reikia brangiai užmokėti.

Beto dar atsimenu, buvo kas tai rašyta apie teisėjų argumentus posėdyje. Jei ir ta žinia patalpinta ant mano atsakymo, tad pranešu, jog aš nieko neatsimenu ir todėl nieko nesakau.

Su geriausiai linkėjimais

Ig. Rudminas.

PS. Bučiau labai dėkingas, jei «V.L.» šitą laiškėlį perspaudintų.

«Neleisime išnykti nė mažiausiai tautelei» — pabrėžia socialistų tarptautinis kongresas — bet patrijotai socialistus vadina tautų naikintojais.

V.L Bergerio įnešimas kongrese.

«Kasgi čionai!», nusistebėjęs užklausia kongreso pirmininkas (speaker) Clerk'as, kuomet prieš jį prisiartinio socialistų atstovas V.L. Bergeris su savo pagelbininku, nešdami pundus popierių, suraišiotus virvėmis.

«Tai yra peticija (reikalavimas), patvirtinta arti 90 tūkstančių piliečių parašais, reikalaujanti atšaukimo Jungtinių Valstijų kariumenės nuo Meksikos parubežio», atsako Bergeris. Kongreso pirmininkas Clerk papurto galva ir nieko neatsako.

Laikraštiniams, kurie tuojaus apsupo iš visų pusių Bergerį su įvairiausiais klausimais link paduoto kongresui nustebinančio «nepaprasto» įnešimo, Bergeris pasakė:

«Prieš tris savaites aš padaviau kongresui rezoliuciją, reikalaujančią nuo Jungtinių Valstijų prezidento, atšaukti kariumenę iš Meksikos parubežio, kadangi išsiuntimas tos kariumenės reiškia davimą pagelbos Diazo valdžiai ir peržengimą neutralybės tiesos, kuri neleidžia «mums» kištis į vidurinius dalykus mums svetimos šalies ir kaimiškios tautos.

«Jeigu prezidentas atsako, jog laikymas Jungtinių Valstijų kariumenės Meksikos parubežyje yra reikalingas, tuomet mes klausiamie kongresą paaiškinimo priežasties to reikalingumo.

«Geriausiu prirodymu, kad mano rezoliucija išreiškia pažiūras didelės dalies Jungtinių Valstijų piliečių ir galbūt daugumos šios šalies žmonių, — yra tas faktas, kad taip ūmu laiku aš esu aplaikęs arti 90 tūkst. parašų, kuriuos šiandien paduodu kongresui.

«Reikalavimą patvirtina parašai piliečių iš visų valstijų ir teritorijų, išskyrus Alaską ir Delaware valstiją. Parašai yra nuo 63.285 pavienių piliečių ir nuo valdiškai užtvirtintų organizacijų narių, kurių pasirašė 2.315 asmenų, darant skaičių išviso 87.600 parašų. Šis reikalavimas yra vienu iš didžiausių, kokie kuomet nors buvo kongresui paduoti.

Pennsylvania valstijoje surinkta 5.408 parašai, Illinois ir Ohio valstijose virš po 4.000. New York'o, Oklahamos ir Texas valstijose virš po 3.000. Wisconsinas prisiuntė 1526 parašų.

Charakterizuodamas Jungtinių Valstijų konstituciją, kaip pasenusią ir atgyvenusią šiems laikams tinkamumo laiką, Bergeris padavė kongresui reikalavimą, idant prie konstitucijos būtų pridėtas priedas, kas jeigu bus priimta, kongresas gaus galę sušaukti konstitucijonišką konvenciją dėlei šio priedo reikalingumo apkalbėjimo. Priedas sulg rezoliucijos skamba:

«Skyrius XVII. Kongresas turi galę pagal abiejų kongreso rūmų balsų didžiumą sušaukti konvenciją dėlei peržiūrėjimo ir apkalbėjimo konstitucijos pataisymo reikalo».

Parėmimui to reikalavimo Bergeris apreiškė:

«Dabartinė mūsų konstitucija buvo sutaisyta laikuose gimimo mūsų valstybės, kuomet šioj šalyj buvo vos apie 3 milijonai gyventojų. Tąsyk dauguma žmonių užsiėminėjo medžiokle ir ūkininkyste, turėdami santikius su nedaugeliu vertelgų, gyvenančių New Yorke, Philadelphijoj ir Bostone, ir medvilnių (vatos) augintojais pietinėje šalies dalyje.

«Tąsyk buvo visai mažai arba ir visai nebuvo fabrikinų išdirbėjų; nebuvo geležkelių, telegrafų nė telefonų. Anuo laiku korporacija reiškė miestą.

«Nuo to laiko įvyko daug didelių ekonominių permainų. Garas ir elektros spēka likosi įvesta. Nustebinantieji išradimai sekė viens paskui kitą. Visas ekonominis stovis persimainė.

«Ir dabar su visomis toms didelėmis atmainomis, apie kurias sutaisytojai mūsų konstitucijos nė sapnuoti nesapnavo, mes priversti dabar, gyvendami visai skirtingose sąlygose ir skirtingame padėjime, taikinties prie konstitucijos, kuri buvo padaryta medžiotojams ir ūkininkams. Ir kas svarbiausia, kad pataisymas

jos, koks buvo padarytas, įvyko tik per karę.

«Konstitucija, tai yra apvalkalas politiškam kūnui ir atsako tik tam laikui. Nėra istorijoje paminėtos jokios tautos, kuri išaugdėvėtų savo kudikystės rūbais kaip mes».

Bergerio reikalavimas minėto priedo prie konstitucijos iš kapitalistiškos laikraštijos pusės susitiko didelį prieštaravimą. Morgano laikraštis «The New York Sun» su visa savo spēka atakuoja Bergerio reikalavimą ir įkalbinėja, kad konstitucija yra tobula ir turi būt tokia, kokia yra. Visai neįstabu.

Bergerio įnešimas likosi perduotas Tiesų komitetui, kur, beabejo, bus stengtasi dalyką užgniaužti. Suprantama, Bergeris primis tiems ponams, kad jis reikalauja, idant komiteto nariai išreiktų savo «šviesias» nuomones link Bergerio rezolucijos, kas, žinoma, privers rezoliuciją paduoti Kongreso rūmui, bet tas bus atelieties dalyku.

* * *

Garbus Washingtono miestas su dalim savo gyventojų, susidedančia iš politikierių, parazitų ir tiems panašių žmonių tapo smarkiai sujudintas. Minėti ponai nuo seno buvo įsitikrine, kad palaimintoj Washingtono valstijoje purvai ir skurdas buvo niekam nežinomi, ir bėdinysta juos niekuomet neužinteresavo. Jų akįse Washingtonas — yra sveikas ir skaiustus.

Bet vieną dieną Washingtono laikraščiai apskelbė nuomonę tojo Bergerio, kurio idėjos «tokios ypatingos», — kad jis jās mano vykdyti žmonių gyveniman. Jis išvaikščiojo Washingtono gatves lydomas reporterių ir paskui tiems pastariems pasakė: «Teisingų žmonių gyvenimas Washingtone yra bjaurusniu už prostitutu gyvenimą. Gatvės begėdiškai nešvarios. Pagalvokite tik apie tuos gyvenančius čia žmones. Aš reikalauju, idant šio miesto gatvės būtų išvalytos. Iškaščiai to darbo turi būti padengti per savininkus šių taip vadinamų «namų», kuriuose tur gyventi darbo žmonės»...

Washingtonas randasi nesveikiausiose sąlygose, užterštuose urvuose ligos ir mirtis čia visuomet siaučia. Mirimų skaičius čia šiuose urvuose kur-kas didesnis negu prasčiausiuose New Yorko bei Chicago priemiesčiuose.

Užtat puola atsakomybė ant Jungtinių Valstijų federalinės valdžios, kuri leidžia sostmiestyj tokioms gyvenimo apystovoms viešpatauti, nes Washingtonas rėdomas paties prezidento ir kongreso, kuomet bandos plėšikų čia šeimininkauja ir rūpinasi vien tik, kad būtų daromi toki įstatai, kokie jiems patinka. Visai neįstabu, kad toks Bergerio apreiškimas pagimdė šurpulus ant kūno Washingtono valdininkų.

Bet Bergeris yra tik vienatiniu socialistų atstovu kongrese tarpe penkių šimtų kapitalistiškų atstovų, kurie į jo reikalavimus nereikalauja daug paisėti patol, kol Bergerio reikalavimų neparems darbininkų klesa savo pareikalavimu. Jeigu liaudis per savo susirinkimus išneš rezolucijas ir padarys atsakančią presiją, kapitalistiški atstovai gangreit pamatys, ko nuo jų reikalauja darbininkų klesa, tai Bergerio reikalavimai kongrese be atsipriešinimo bus išpildomi. Nuo darbininkų klesos priklauso tas, ar socialistų atstovas kongrese daug reiškia ar mažai.

Septyni didieji griekai kapitalisto ir darbininko.

(Tąsa)

3-čias Nečystata. Tas griekas pagal krikščionišką tikyba lieka papildytas, jeigu vyriškis gyvena su moteriške be tam-tikro kunigo daleidimo. Iš svietiško atžvilgio tos nuodėmės nėra, jeigu vyriškis susitaiko su moteriške gyvent nors ir be kunigo leidimo. Ten kur bažnyčia atskirta nuo valstijos, dvasiškijos dokumentai

neturi jokios reikšmės, kaip apšvedime, taip atsiskirime porų. Jungt. Valstijų įstatai draudžia daugpatystę (poligamiją), motyvuojant morališku ir ekonomišku pamatu. Jei kas prasižengia tame, būna nubaustas pagal šios šalies tiesas; reiškia, kad papildyta nuodėmė. Prisižiūrėkime tam arčiau, o pamatysime, kad tas viskas daroma tik dėl nesuprantančių akių.

Dalykai, kurie turi būt slepiami nuo darbininkų žmonių, idant neduot jiems suprast tiesos, randa sau nuošalią vietą, kur nė viens beturtis nė koją negali įkelti, t. y. ten, kur dailu ir puiku, kur ramu ir smagu, kur nėra vargo, nė ašarų, ten gyvenimas laisvas, paslaptingas ir nesuprantamas tiems, kurie nėra matę tokio gyvenimo. Tenai slepiasi viskas; ten gyvuoja pilna laisvė; ten nėra poligamijos, nė moterystės. Toks gyvenimas ir tas viskas yra tik dėl tų, kurie draudžia kitiems tą daryt, o patį daro, liepia pildyt, — o patį nepildo. Faktų tam viskam rasime pilnus laikraščius, kur gyvenimai su kelioms moterimis, užmušimais moteries per vyrą, vyro per moterį ir tt. Tas viskas tik tuomet išeina viršun iš paslaptinių ir ramių vietelių, kuomet dalykai perviršina savo saiką ir priveda prie katastrofos.

Iš turčių luomos nerasi nė vieno, katram užtektų jo gyvenime vienos moterles. Jei kuris gyvena su viena motere, kaipo savo pačia, tai priverstas šiandieninių įstatų nepaliečiamybės turto ir giminytės; bet prie to turi pakaktinai nekaltų suramintojų savo jausmų, kur jo pačios užvydi akis negali būt užmetama. Darbininkai suteikia gerą būvį savo ponams ir valdonams patįs nė nesuprasdami, kas yra tas geras būvis. Jų dukters lieka suramintojoms tų ponų-valdonų įvairiuose haremuose ir būduaruose, būdamos paskandytos nežinėj, kad yra poligamistėmis ir kas jas laukia. Anglijoj gyvuoja tarp turčių sekta, kuri reikalauja turēt 2 moteris: vieną tikrą, kitą — dvasišką. Valdžia prieš tą nieko neturėjo, tai dvasiškia reikalavo, kad valdžia neleistų plėtotis tai sektai. Mat viešas dalykas parankiau ir lengviau yra atliekamas negu slapas. Turčiams labai yra lengvas daiktas poligamija, nes tam reikalingas turtas, o turčiai jo turi pakaktinai.

Tarp darbininkų luomos poligamijos suvis nėra, kaip nėra kitokių nuodėmių, kadangi pastarieji nevalioja išmaitint kartais ir vieną moterį, o apie jausmus nėra ką nė kalbėt: jie lieka dirbtuvėse ir fabrikose, kasyklėse ir liejinyčiose. Parėjus iš darbo saldžiai nuramina kūną ir dvasią kieta lova.

Ir taip darbininkas neturi ant savo pečių paleistuvystės, nė iš dvasiško, nė iš svietiško atžvilgio.

4-tas Užvydėjimas. Apie užvydėjimą tiek galima pasakyt, kad tie, kurie ištiesų buvo šykštūs ir pavydūs, sugrobė viską iš nešykščių ir labdaringų. Pirmutiniai vadinasi turtingi, dideli žmonės, dėlto kad turtu augščiau stovi už beturčius. Pastarieji (bėturčiai) pilni nusižeminimo ir neužvydžios širdies likosi pavergti. Jei kartais tie beturčiai bando atsišaukti į šykštuolių širdį, maldaudami pagalbos bei žmoniško atsinešimo, tai lieka apšaukti nenuoramomis, ištvirkėliais ir drąsesnieji lieka nubausti už nepaprastą drąsą. Panašūs susipratėliai vėliaus gauna tam-tikrą vardą — «utopistų-socijalistų».

Šioj gadynėj milijonai darbininkų tiki, kad ponų ir įvairių darbdavių yra geros širdis, tik reikia jų maldauti. Toks kvailas manymas ir tikėjimas į geras širdis didžiūnų jau seniai turėtų būt prašalintas iš darbininkų smegenų; tuom liktų nuplėstas nuo akių šyras, kuris per tiek laiko nedavė apsireikšt tikrai klesinei kovai tarp kapitalistų ir darbininkų. Neprotinga yra tikėti į draugiškas širdis žmonių, nes tankiausiai būna didžiausias apsirikimas, su labai retais išėmimais: tankiausiai eina paprasta istorijos vėže — už gerą — blogą. Ypatingiausiai apsirėiškia tarp neišlavintų žmonių, kurie greičiau puolasi prie augštai stovinčių savo priešų, tikėdami į jų atsivertusią geron pusėn širdį, jei tik tas duoda vieną kitą gerą žodį, apleisdami savo tikrus draugus. Taip lieka suva-

džlota darbininkų minia kovoje už savo klesinius reikalus:

Ir taip, darbininkai, būdami nekalti užvydėjime, palieka ir niekintais per savo ponus darbdavius, jei pareikalauja didesni už savo triušą atmokesties.

5-tas Apsiryjimas. Apsiryjimo nuodėmė buvo skaitoma ir labai blogą daiktą senovės laikuose, kuomet žmonės dalijos tarp savęs maistu, neturėdami žalios medegos, nė pinigų, kurie galėtų būt greitai nemainomi ant maisto, kaip yra daroma mūsų laikuose. Paprastai žmonės bėdinieji eidavo prašyt pas turtingesnių stalus gatavo maisto. Atsitikdavo taip, kad nekurie šykštuoliai, neuvaliodami viską suvalgyt, išmesdavo laukan, neduodavo elgėtomis nė mažiausio kąsnelio. Toks šykštuolių pasielgimas smarkiai užgandavo širdis bėdinųjų. Pavieniai atsitikimai pereinavo į viešus — visuotinus, ir kartais iššaukdavo sukilimus bėdinųjų prieš turtinguosius. Krikščioniškai religijai išsiplėtojimas, padaryta tam-tikras įstatymas prieš apsirymą. Patį apsirymas likos įtrauktas į didžiųjų nuodėmių skaitlį. Mūsų gadynėje išsiplėtojusi pramonė užėmė vietą pagaminto maisto proviantų taip, kad galima ją krauti į aruodus ir sklepus, kur nesupus, nė nepages; ir vertė, idėta į kiekį — nors daiktą, per tai nesimažina, nors ir ilgiausiai stovėtų. Tokiu būdu liko galima paimt vėno žmogaus globon begalinę daugybę daiktų, reikalingų gyvenimui. Vienas žmogus apvaldęs kokiu nors būdu tokią daugybę daiktų, pats viens negal suvartoti, bet ir kitiems, neturintiems neduoda; toks žmogus reiškia šykštuoli, o jo pasielgimas — apsirymą. Paimkime už pavyzdį mūsų gadynės kapitalistus, o pamatysime, kaip jie mėto laukan ir pūdo per darbininkus pagamintą maistą, juos pačius priversdami atsiskaityt nuo gardesnio kąsnelio. Kad žmonės vaikščioja gatvėmis išalkę, be darbo, nė vienas turčius jais nesirūpina; jam nė į galvą neateina, kad jo stalai neatkelta gėralų, nė valgių, o bėdinas neturi nė cento dėl pavalgymo. Jei toks išalkėlis pastoja dirbt pas toki turčių, tai tas suks ir skriaus centą už cento nuo darbininko, kad tuom atitraukt paskutinį kąsnį duonos nuo jų burnos.

(T.B.)

ŠIS BEI TAS.

Pamąstyk darbininke kas tu esi!

Visų šalių darbininkai, apvaikščioja šventę Pirmą Gegužės. Išreikšdami jausmus, simpatijas kitų kraštų darbininkams, sykiu išreiškia protestą prieš savo skriaudėjus ir žudikus.

Kad parodyt valdančiai klesai, jog proletarijatas nėra užganėdintas iš saujalės valdančiųjų ir kad darbininkai jau pamato klatingą jų valdymo formą, darbininkai išsirinko sau vieną dieną ant metų švęsti ir tuom parodyt valdančiai klesai, jog darbininkai gali patįs valdytis ir be fariziejų melonės. Darbininkai tą dieną meta darbą, nežiurėdami į skirtumus: tikybos, tautos ir lyties! Darbininkai privalo tikrai parodyt, jog jie yra pasaulio valdonai, o ne saujalė tinginių storpilvių.

O kad tu, darbininke, tikrai esi pasaulio valdonas, tai tau bus lengva pamatyti ir persitikrint, kaip tu susitaręs su kitų kraštų darbininkais neįsi tik vieną dieną į dirbtuvę ir pamatysi, kaip bus tyku dirbtuvėj ir niekas negims naujo, kaip tu, darbininke, jo nepagamysi. Tai tik viena dienutė, o kur metai. Jeigu mėš darbininkai matus nedirbtume, kas tąsyk galėtų aprašyt atsitikimus... Nes viskas būtų išnykę ir

Senas Vincas, R. R.

BAISI NAKTIS.

(Iš atsitikimų Rusijoje).

(Tasa)

— Jonelis geras, išeis mokslus, paliks kunigėliu— tai mums bus linksma matyti, kada Jonelis giedos prie altoriaus šventas mišias ar sakys pamokslus bažnyčioje: visi žmonės tave godos, mums ir giminėms bus garbė turint savo giminę kunigėlį. Andai dėdė Petras ir sako: «Leiskite vaiką į mokslą, tai ir aš nesigailėsiu šimtinės, nors mano ūkė maža, bet kam aš ją paliksiu— ar mano vaikai, ar ką?» Taip Joneli, klausyk tėvelio, važiuok ir mokykis— meiliai kalbėjo motina.

— Ar aš turėsiu ir švarkutį su geltonais guzikučiais, diržą su spindančia sakčia ir kepuraitę su mėlynais kantais, kaip kad Juozų Vincukas?— prisimeilinančiai klausė Jonelis.

— Dabar ne, bet jeigu mokslas seksis ir noriai mokysiesi, tai viską turėsi— aš nupirksiu, parėdysiu kaip ponaiti, tik mokykis gerai, būk geras, mandagus ir teisingas— aš viską tau įtaisysiu, kas tik bus reikalinga. Taip sūnau, ar sutinki?— kalbėjo tėvas.

— Važiuok, važiuok Joneli, mėš tavęs neužmiršime, tu geras berniukas, važiuok— kalbino jį motina.

— Važiuosiu, kad tėvelis liepia— bučiuodamas tėvo ranką atsakė Jonelis.

— Gerai sūnau— glostydamas Jonelio garbiniuotus plaukus, tęsė toliau tėvas— pakviesiu siuvėją, pasiųs šiltus rūbus, mama pasiūs marškinių, nupirksiu gražius batų ir parėdys kaip panaiti išvėsiu į mokyklą.

* * *

Rūdens rytas drėgnas, ūkanotas ir smulkus lietus krito ant nugeltusių medžių ir juodų dirvų. Jonelis atsisveikindamas mamą ir seseles— graudžiai verke. Prieš lipiant Joneliui į vežimą, apsikabina jį motina, pabučiuoja ir pagelbsti įlipti į vežimą.

— Neverk Joneli, aš atvažiuosiu aplankyti tavęs, neverk, nes akelės bus raudonos— ramino jį motina.

— Sudiev mamyte!...

— Keliauk sveikas, Joneli...

— Tėvas supliekė arklius ir tie išlengvo pradėjo traukti vežimą, kuriame sėdėjo Jonelis ir tėvas.

Jonelis vis žiūrėjo, atsigriždamas ant kas-kart atsitolinančios savo tėviškės. Jam buvo graudu ir gaila... Žvilgterėjo jis ant upės kranto stovinčių medžių, po kuriuos jis laipiojo ir žaidė tarp jų— jie, tarsi atsisveikindami jį, mėtė savo nugeltusius lapus ant žemės. Joneliui pasidarė labai graudu ir jis prisiglaudė prie tėvo peties... Dar kartą atsigrižo, bet jau viską buvo prarijusį tamsi rudens migla ir nieko nesimatė aplink.

Arkliai traukia vežimą šlapiu ir purvinu vieškeliu. Jonelis dairosi į nepažįstamas ūkininkų triobas, kurios tai tankiau, tai rečiau matėsi šalimis vieškeliu. Jonelis nurmo ir pakišęs rankutę pa tėvo pažasčia prašneko:

— Tėveli, jeigu pailstų arkliai, tai ką tuomet mudu darytuva?

— Nepalis, nes tuojaus privažiuosime plentą, tai atsilsės: tuomet jie bėgs pasišokinėdami— nesirūpink vaike.

— Ar ant plento nėra purvyno?

— Ne, ten išgrįsta akmenimis— ant plento purvyno niekados nėra.

— Tai labai kratys per akmenis važiuojant ir ratai

dar gali sutrūkti.

— Nebijok sūnau, ten taip lygu kaip ant stalo— pamatysi.

— O jeigu atvažiuotų mašina (traukinis), tai ir mudu ir arklius suvažinėš: juk tu sykį skaitai laikraštį, kad mašina suvažinėjo žmogų ir arklius; o jeigu mudu suvažinėtu, tai ką tuomet mama veiks?— ir laukas nebus kam arčiau...

— Tu durniuk, plentu mašina neina, tik paprastai vežimai važiuoja.

— Tai kaip tą vadina, kuriuom mašina bėga?

— Tas vadinasi geležinkelis (geležinis keltas).

— Ar tai jis iš geležies padarytas?

— Ne visas, patiestos dvi geležinės štangos ir jomis bėga mašina.

— O kas tą mašiną veža?

— Sūnau mano, aš nežinau, užtai tave vežu į mokyklą, kad tu žinotum ir parvažiavęs namon mums papasakotum.

— Ar tai mokslainėję ir apie mašinas mokina?

— Dabar tave dar nemokys, bet kuomet tu išmoksi gerai skaityt, rašyt ir kit-ką, tuomet apie mašinas, laivus ir kitus tam panašius daktus mokys, jei tu tik norėsi mokyty.

— Tai aš išmokęs žinosiu viską ir viską?

— Taip, dėlto ir mokynasi, kad žinotų.

— Tai aš ir mokysiuosi, kad žinot viską, o kuomet užaugsiu, turėsiu mažiukę barzdele, kaip tas daktaras kur tėvelis parvežiai mamytei, kada jinai sirgo, būsiu mokytojas vyras, tai parvažiavęs visiems papasakosiu.

— Gerai sūnau, gerai, tik mokykis, o mėš tave visi mylėsime.

— Aš mokysiuosi, klausysiu mokytojaus ir būsiu geras, labai geras...

— Štai ir plentas sūnau, matai koks lygus ir gražus.

— O kam tie stulpai su nutiestais šniurais?

— Tai ne šniurai, tai dratai, jels eina telegrafas— tuom dratu, toli, toli gali susikalbėti.

— Ar ir aple tuos dratus mane mokys?

— Taip sūnau, mokys.

Važiuojant plentu, miglos pradėjo nykti ir saultė kas kart tankiau apšvietinėjo žemę. Jonelis kas-kart susitiko su nepaprastais reginiais, apie kuriuos norėjo klausiti tėvo paaiškinimų, bet smarkus ratų tarškėjimas pertraukė kalbą.

Privažiavo miestą. Čia Jonelis tik dairėsi į visas puses, nes kur tik atkreipė akis, ten jam buvo nematyti ir negirdėti reginiai, kartais norėjo klausiti tėvo, ką tas ar kitas reiškia, miesto triukšmas nedaleido.

Privažiavo augštą raudoną mūrą, pasuko į siaurą gatvę, kur netrukus apsistojo ant plataus kiemo. Tėvas išlipo, iškelė Joneli, atkabino viržius, atsuko arklius prie vežimo, kuriame radosi šienas, pririšo prie rato ir paėmęs Joneli už rankos, nusivedė į netoli stovintį mūrinį namą.

— Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus— prabilo jėjęs tėvas.

— Ant amžiu. Meldžiu sėstis, tai sūnų atvežėte į mokyklą!— linksmi užklausė šeiminkė.

— Taip, prisirengiau nors kartą.

— Tai dabar būsite dvieje, štai šitas vaikas jau trečias metas buna pas mane ant stancijos, tai bus draugai,— pasisveikinkite!— kalbėjo šeiminkė, rodydama stovintį prie lango vaiką.

(T. B.)

SVARBIOUS ŽINIOS.

Pasimirė socialistiška veikėja.

Balandžio 15 dieną Paryžiuje pasimirė socialistiškai veikėja Vanda Vainarowska, kuri buvo nariu Lietuvos ir Lenkijos socialdemokratų centralinio komiteto. Vėlionė nuo daugelio metų veikė proletarijato kovoje ir jos mirtis tarpe draugų paliko tikrą gailestį, kadangi ji buvo viena iš veikliausių draugų Lenkijos ir Lietuvos socialdemokratų tarpe.

Nesusitalkė.

Socialistų Partija Amerikoje nuo seniai stengiasi suvienyti «Single-taxerų» (vienodų mokesčių) partija su Soc. Partija, kadangi siekis abiejų partijų yra tas pats. Tam tikslui buvo sušaukta konferencija. Drg. A. Stebbin savo kalboje nurodė, kad «Single tax» (pavienio mokesčio) klausimas paliečia tik vieną dalį ekonominio klausimo, kurį pilnai dėti to negal išrišti. Gi George A. Shiling nurodė, jog socialistas tai esančią tvarką nori panaikinti per priverstiną kooperaciją, o «Single taxeriai» nori perkeisti per liuosnorių kooperaciją, tos dvi priešgynybės neleido susitaikinti ir susivienyti.

Laukia be baimės

Suimtasis John J. McNamara ir laikomas Los Angeles kalėjime, Balandžio paskutinėmis dienomis padarė raštišką išpažinimą, užadresuodamas jį visiems unijistams darbininkams. Išpažinimas skamba:

«Broliams organizuotiems darbininkams Kalifornijoje ir Jungtinių Valstijų Amerikos.

«Šiame antrusyk padarytame bandyje sunaikinti ir sudiskredituoti idėja, kurią mes atstovaujame, pilnai suprantu sielvertą darbininkų klesos priešų, kurie jieško būdų, kaip apsigynus savo viešpatavimą. Nežiurint to, esu pilnas vilties, nes žinau, kad mūsų priešai pralaimės.

«Kad neesu nusikaltęs peržengime tiesų veiksmu bei žodžiu, nereikalauju iš savo pusės jokių paaiškinimų, kadangi teisybė pati savaimi yra galinga ir turi pergalėti melą, su tą minčia galiu ramiai laukti.

«Siunčiu visiems broliams ir draugams organizuotų darbininkų visam pasaulyje širdingiausį pasveikinimą ir užtikrinimą, kad jų pusėj joks suokaltis, jokia piktadarystė negzistuoja, kurios reikalautų nuogąstauti.

«Taipgi viliosiu, jog nereikalauju nuo publikos perdaug, meldamas ją, idant susiturėtų su savo sprendimais, pakol nebus proga pastatyti pilną ir teisingą apginamą.

John J. McNamara».

Komentoriai čia nereikalingi.

McManigalas—pinkertonu.

Areštuotas sykiu su McNamarais dinamitorius McManigalas visai nenori imti jokių apginėjų, kuriuos pasiūlė darbininkų unijos. To vietoj labai tankiai konferuoja su prokuratoriais ir detektyvais, kurie lanko jį kalėjime. Visų jau

beveik neabejojama, kad McManigalas yra papirktuojas ir pu ir žino, kad kapitalistai yra užtikrinę jam savo pagalbą.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės pieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas. Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ligi privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

CLINTON, Ind. Balandžio 24 dieną čion atsibuo be savimai dėl smuklių, kurių nebuvo per 2 metu, dabar tapo nubalsuota atidaryti smukles.

Mūsų miesto lietuviai nerimo be rudžio, nors ir nevisai buvo laikyti ir pardavinėti, bet mūsų lietuviai visai anto nepaisė,— uždėdavo tam tikrus kliubus ir pardavinėdavo alų. Tą valdžia uždraudus, pradėjo stubose tą patį daryti. Tada valdžia uždraudė vežikams pasirodyti mieste, tuomet buvo sunku gauti alutis, bet galiaus pradėjo atgabenti druska, ar cukraus bačkose. Greitai valdžia susekė ir atrados bačkose cukraus alų, matydama, kad negali atskirti čionykščių gyventojus nuo alaus,— pavelino parsigabenti po vieną bačką ant dienos, kurio turėdavo eiti ant stoties laukti ir pasitik davo kaip mylimiausių svečių.

Čion randasi ir LSS. 104 kuopa, bet iš prezasties matymo narių, nieko negalima veikti. Kur tik ką ištarsi, tai tuoj išgirsti: bedievis, šliuptarnis, cicilikas,— gaila jų, girdint kalbant tokius žodžius.

Mes draugai clintoniečiai—socialistai, turėkimi vilčių pradėkime šį-tą veikti, kad kaip—nors prašalinti girtuoklybę, jeigu mes nekovosime prieš ją, tai ji, beabejonės, nuolaps ir mus.

Draugai, gelbėkime tąs skaitveides lietuvaite, kurios nieko daugiau nežino, apart gerti iš viso butelio alų. Gaila žiūrėti ant tokių motinų ir dukterų, kurios pusgirtės kasdien vaikščioja ir sunku atspėti jų ateitį.

Todėl draugai, nors maža mūsų saujalė, bet drąsiai imkimės už darbo, kuris atneš gausius vaisius. Kada užgiedosime linksmą himną ant girtuoklybės kapo ir mūsų broliai supras mūsų darbus, stas į mūsų eiles ir iškovosime sau geresnį buvį.

A. Kazakevičius.

HERRIN, Ill. LSS. 21 kuopa parengė prakalbas, kurios įvyko 17 dieną Balandžio. Užkviesta kalbėti drg. F. Klembauską. Kada prakalbos jau buvo pilnai parengtos ir tik laukta dienos ir kalbėtojaus atvažiuojant, patirta kad Jonas Ašmenckas su savo šalininkais parengė balių ant tos pat dienos. Ašmenckas yra nariu 21 kuopos ir gana gerai žinojė apie prakalbų rengimą, tečiau tą darė tyčiomis dėl surdymo prakalbų, nes kad kuopos komitetas patyrė apie parengtą balių, padarė antrus apgarsinimus, kad bus prakalbos su balium, dainomis ir deklamacijomis, bet Ašmenckas

su savo bendrais užprotestavę, kad jie balių parengė ne kuopos naudai ir nieko bendro su prakalbomis neturi, nors ir, kiek patirta, tas pats J. Ašmenckas pasiuntė pas organizatorių du draugu: Juozą Vilką ir Juozą Petraitį, kuriudu apreiškė, kad balių paveda kuopai ir organizatorius Jonas Semoliunas tik tuomet pagarsino, jog yra rengiamos prakalbos su baliu ir tt.. Pasirodė, kad J. Ašmenckas rengė kuopai blėdį ir stengėsi suardyti prakalbas.

Prakalbos vienok atsibuvo, bet balius kitoj svetainėj laikytas, atitraukė publiką nuo prakalbu.

Tokį darbą J. Ašmencko, mėš laikome nedoru darbu ir viešai pasmerkiame, nes tai darbas diskredituojantis kuopą ir ardantis socialistų organizaciją.

L. S. S. 21 kuopos K o m i t e t a s .

Jeigu tas buvo daryta tik dėl ardymo prakabų ir tyčia darytas susiliovijimas, nešantis kuopai blėdį, tai kuopa privalo pasirupinti dalyką iširti. Socialistams panašiai daryti nedaleistina.

R e d .

SEATTLE, Wash. Balandžio 16 dieną, atsibuvo lie-tuviškas pokilis su teatru, prakalbomis, dainomis ir deklamacijomis, kurį paruošė Pirmeivių Ratelis Seattle, Wash.

Publikos susirinko gana daug ir visi tapo užganėdinti, o ypatingai su teatru «Paskutinė Banga». Aš mįsliju, kad niekad nebus galima geriau atlikti. Tikimės, jog ir ant toliau pasidarys taip pat P. R. Žinoma, prie tokio darbo reikia laiko ir energijos.

Užtai garbė tiems visiems draugams ir draugėms, katrie prisidėjo prie tokio įžymaus ir prakilnaus darbo.

Z u i k i s .

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

67) Aplaikius iš P.K-to sugrąžintas legitimacijas ir nominotų draugų atsakymus, pasirodė, kad truksta trijų laiškų, kurie buvo krasos sugrąžinti iš priežasties neradimo adresanto, užklausta tapo P.K-tas, kur dingio tie laiškai, P.K-to nariai davė atsakymą, kad matė tuos laiškus, bet dingę jie kur-nors tarpe drg. P. Griniaus ir M.M.Račiutės ant krasos.

68) 1-mos kuopos komisijos (ištirimui teisingumo J.Griniaus skundo ant zecerių) raportas pasiūstas P.K-tui.

69) 81 kp. įnešimas, kad «Kova» išeitų su «Union label» pasiūstas drauge su paaiškinimais P.K-tui.

70) STK. K-jos priduoti dokumentai reikaluose: tarpe administracijos ir Baltrušaičių ir drg. Januškevičiaus reikalavimas apmokėti jojo paskolę — pasiūsti P.K-tui.

71) Pareikalavus Ad-jos, idant pridotų P.K-tui visus dokumentus reikale «Rev. Dainų», Ad-ja atsakė, jog jokių dokumentų apart poros laiškų, adm-joje nesiranda. Dabar užklausta tų dokumentų S-gos Archivo sutv. K-jos.

72) STK. K-jos užklausias, ar buvusis Ad-rius buvo igahtas paimti korektorių dėl «Mot. ir Soc.» ir užmokėti jam \$60 už korektavimą — pasiūstas P.K-tui.

73) 88 kp. pasiskundimas, kad ji buvo neteisingai suspenduota per buvusį adm-rių pasiūstas P.K-tui.

74) Visi dokumentai, lytinti J.Griniaus paaiškinimą, apie C. Sekr. pranešimą «K.» zeceriams pirm laiko apie Griniaus skundą — pasiūsta P.K-tui.

75) Visi dokumentai reikale V.K.Račkaucko atsisakymo korektuoti «Mot. ir Soc.» pasiūsta P.K-tui.

5, V. 11.

LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

Rezultatas «V» ir «VI» Referendimų 1910m.

(Balsavimas atsibuvo April 1911m.)

Rajonų ir kuopų Numeriai	Refer. V.		Lukas dėl VI Susiv.		Vieta dėl VI Susiv.		Refer. VI	
	Už	Prieš	July 1-4	June	Newark N.J.	New York	Už	Prieš
Rajonai I.	50	1	50	2	43	9	33	17
II.	42	1	26	16	19	25	1	27
III.	42	10	38	12	29	23	25	12
IV.	61	1	34	26	15	47	37	6
VI.	74	5	52	27	25	54	22	38
IX.	26	—	17	9	24	2	—	—
Kuopos 3.	11	—	9	1	6	4	11	—
4.	20	1	15	—	17	2	10	5
7.	16	—	6	8	7	8	—	—
12.	12	—	1	12	—	—	—	—
37.	6	—	1	6	1	6	1	8
81.	15	7	14	8	2	20	19	2
104.	7	—	7	—	7	—	7	—
105.	5	—	4	6	—	5	7	3
120.	1	—	7	—	—	1	7	1
123.	—	5	—	—	—	—	5	—
131.	8	—	5	3	4	4	6	2
136.	23	—	23	—	15	8	—	—
137.	30	2	12	7	—	—	4	21
148.	5	—	1	4	3	2	—	—
Pavienis 1	1	—	1	—	—	1	1	—
Viso	448	42	317	148	219	224	196	142

35 kuopos balsai iš priežasties neteisingo blankos išpildymo nepriskaityta čion referendumo sutraukoje.

4 V, 11.

LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Už Balandį Mėnesį, 1911 m.

I P L A U K O S .

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo
2 9.20	46 14.10	112 11.20
3 2.60	48 1.60	115 2.20
5 2.40		119 2.80
9 3.60	52 3.00	127 1.00
11 9.00	58 1.90	131 4.60
15 8.20	60 5.80	134 3.25
16 2.00	65 1.60	136 8.00
17 9.60	67 1.00	137 7.60
19 2.80	69 2.60	138 5.20
21 5.00	71 2.20	139 7.20
24 1.20	81 16.40	140 2.20
29 3.20	83 4.40	143 2.20
32 2.16	84 1.20	144 6.60
33 7.00	89 5.40	145 1.80
34 5.60	90 3.60	147 3.40
35 7.40	91 2.80	148 1.00
37 3.00	95 2.80	153 1.60
41 1.40	100 1.20	160 4.05
42 6.50	104 2.40	161 2.00
45 4.80	105 8.40	162 1.20
		258.80

Pavienių sąnarių mokesťys.

J.B.Smelstorius 1.00, B.Normantas 2.00, P.Senovaitis 1.20,

P.Kietis 3.00.

Viso 7.20

Prenumerata «Kovos».

A. Rupšys, M. L. Balčiūnas, P. Poškaitis, J. Zurlis, B. Razutis per P. Sinkų, A. Čužas, K. Baranauskas, Kesnis per A. Žilinską, C. Nowell — po 2.00; per F. J. Stasiukėlį 1.50; J. Zavist, J. Kubuck per Čičinską, K. Vaidekus per J. Lutkauską, M. Plukas, 5 kp. LSS. Did. Br., J. Žemaitaitis, J. Vynaitis — po 1.00; N.S.L. Rep. Alliance Phila., 4.00; per J. Petrikį 3.00; Joku-bėnas per Glavecką, A. Zulpis — po 50c. Viso 34.50

«Kovos» Fondas.

A. Gotautas per D. J. Kasparką 45c

Prenumerata «Moteris ir Socijalizmas».

I. J. Dargužis 3.00

Prenumerata «Revol. Dainų».

I. J. Dargužis 3.00

Literatūros fondas:

111 kp. SLA. per J. Jankauską 2.86

Ivairių Įplaukų.

Už randą ir gazą 18.50

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo išde.....	341.28
Mėnesinių duoklių.....	\$258.80
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių.....	7.20
Prenumeratų «Kovos».....	34.50
Už apgarsinimus.....	65.31
Už literatūrą.....	70.15
Už pašalinius darbus.....	87.50
Įvairių įplaukų.....	18.50
Prenum. «Mot. ir Soc.».....	3.00
«Kovos» Fondas.....	.45
Pren. «Rev. Dainoms».....	3.00
Literatūros fondas.....	2.86
Čarteriai (kp.: 160).....	1.00
Už gegužinį «Kovos numerį».....	56.85
Išviso.....	950.40

IŠLAIDOS.

«Kovos» išlaidos.

Statymas 114,00; popiera 48,00; spauda 50,60; pačtas ir nuvežiojimai 21,55. Viso 234.15

Namų išlaidos.

Randa 35.00, gazas 3.70, anglis 6.35, elektra 3.15 Viso 48.20

Spaustuvės įrankių.

Stick'sas 2.25

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas 47.00, popiera 4.26, apdar. konst. 3.50 Viso 64.76

Visoki išdavimai.

Lalkraščiai 92c, važinėjimas 90c, krasos ženkleliai 4.45, cut'ai 9.40, Centro Sekr. išlaidos (už Kovą) 5.76, preso patai-symas 14.95, už spaustuvės apdraudimą 45.00, benzinas 18c, klizai ir rašalas 30c. Viso 81.86

A. Purviui:

Centro sekr. alga už Kovo mėn. 15.00, už darbą adminis-tracijoje ir alga C.Sekr. už Balandį 28.98. Viso 43.98

Skolų atidavota.

P. Puskunigui 47.80, J. O. Širvydui 50.00. Viso 97.80

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų.....	234.15
Algų Redaktoriui ir Administratoriui.....	120.00

Namų išlaidos.....	48.20
Spaustuvės įrankių.....	2.25
Pašalinių darbų išlaidos.....	54.76
Visokių išdavimų.....	81.86
Skolos atidavota.....	97.80
Literatūros pirkta.....	7.21
A. Purviui.....	43.98

Viso kartu 690.21

Įplaukė.....	\$950.40
Išėjo.....	690.21
Lieka.....	260.19

Administratorius A. Žymontas

Turtų Kon. Kom. { A. Bernotas
J. Norvaiša

PS. Apskaityto už Kovą mėn. buvo pakvitnuota 87 kp. mėnesi-nių mok. 2.00; turi būti 84 kuopa. Adm.

Pasekmės galutinio balsavimo rinkimuose VII-to rajono viršininkų.

Ant organizatoriaus:

Num. kuopos

M. Padolskis,	9	Wilkes Barre-	16.
J. Varnagiris,	78	Exeter Boro-	14.
J. V. Kasparavičius,	9	Wilkes Barre-	4.

Ant susiėsimų raštininko:

P. Šlekaitis. 32 Pittston- 24, prieš 2.

Ant finansų raštininko:

K. Demikis, 9 Wilkes Barre- 29.

Ant išdininko:

J. P. Čepulis, 78 Exeter Boro- 31, prieš 2.

Ant literatūros agento:

J. Ližaitis, 91 Edwardsville- 29.

Ant instruktoriaus:

P. Kaušius, 32 Pittston- 23.

A. Botirius, 78 Exeter Boro- 12.

V. Tabaras, 9 Wilkes Barre- 7, prieš 2.

Ant veikiančio komiteto:

A. Valinčius, 2 Scranton- 24.

K. Arminas, 24 Plymouth- 8.

Komisija peržiūrėjimo knygų:

P. Krušino 32 Pittston- 21.

J. Varnagiris, 78 Exeter Boro- 22.

A. Botirius, „ „ 18.

S. Ligus, „ „ 9.

J. Rudavičia, „ „ 7.

Pagal didžiumą balsų likosi išrinktais:— organizatorium, M. Padolskis 487 New Grand str. Wilkes Barre, Pa.; susi-ėsimų raštininku P. Šlekaitis, 1139 Wyoming Ave, Pitta-ton, Pa; finansų raštininku K. Demikis, 134 Prospect str. Wilkes Barre, Pa; išdininku J. P. Čepulis, 132 Mill str. Pittston, Pa.; literatūros agentu J. Ližaitis, 132 Box Lark-ssville, Pa.; instruktoriais P. Kaušius ir A. Botirius, 125 Grand str. Exeter Boro, Pa.; į veikiamą komiteta A. Valin-

čius, 9 William str. Pittston, Pa.; į komisiją perž. knygų J. Varnagiris, P. Krušinauskas ir A. Botirius.
 Naujai išrinktas komitetas, teiksias užimti savo vietas.
 1139 Wyoming Ave. Sek. P. Šlekaitis,
 Pittston, Pa.

KLAIŲ ATITAIŠYMAS.

Atskaitoje M.P. Ratelio, tilpusioje «Kovos» N16, paskutinėje eilutėje, pasakyta: ant šių metų (1911m) pasilieka \$27.39, o turi būti \$127.39.

A.Sideravičius.

Extra chicagiečių žiniai!

Dėlei nuo mūsų nepriklausančių priežasčių vakaras 7 d. Gegužio Hull Hause salėje neįvyko. Šiuomi atsiprašome prieš visus mūsų bičiulius, rėmėjus ir draugus.

LSS. «Dramatiško Ratelio» Valdyba.

P. S. Vietoj to, 21 d. Gegužio, toj pačioj salėj; loš West Pulman'o mėgėjai-mylėtojai. Kurie norės, tą progą galės užpildyti ten. Malonėkite atsilankyti.

Žiniai 4-to rajono draugams.

Draugai, kaip jau esu išsiuntinėjęs vosoms kuopoms užkvietimus, kad rinkti delagatus į 17 konferenciją 4-to rajono; tad pranešu, kad konferencija atsibus 28 dieną Gegužio, 1911 m. Elizabeth, N. J. Po num. 200 First Str.

Konferencija prasidės 10 val, ryte, malonėkite draugai-delegatai pribūt ant paskirto laiko.

Draugiškai 4-to rajono sekretorius, J. Verbyla, 109 Grand str. Brooklyn, N. Y.

LSS. 83-čios kuopos draugams.

Šiuomi pranešu, jog mėnesiniai susirinkimai bus laikomi kiekvieno mėnesio antrą subatą, 7:30 val. vakare; Svetainėje A. Mile-rio, 27 Hudson ave. Brooklyn, N. Y.

Sekantis susirinkimas atsibus 13 d. Gegužio, ant kurio privalome visi susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstyti ir nepamirškite atsivesti naujų narių prisirašyti prie kuopos.

Org. K. Repečka.

Atyda! LSS. 1-mos kuopos draugams.

Mėnesinis kuopos susirinkimas atsibus 14 d. Gegužio, antrą valandą po pietų, «Kovos» name, 1815 E. Moyamensing ave. Visi draugai atsilankynite.
 Komitetas.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių fermerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi suorganizavę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauko, taipgi susiŕelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarpe 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens upeliai ir žuvingi ežerėllai. Turime toje apie linkėje pardavimui tūkstantį (1000) farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo \$10,00 iki \$25,00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
 Peacock, Lake Co., Michigan.

Sugaukite vagį.

Kovo 23 dieną š. m. Jonas Gulbin, apvogęs nežine kur pabėgo. Pavogė \$57.00, rausvą žiponą su tamsiais ruožais vertės \$10.00, žalsvą overkotą su tamsiais ruožais vertės \$27.00. Vogėjas ŕacina Kauno gub., Šiaulių pav., Papilės parapijos ir miestelio. 10 metų kaip Amerikoje. Jo išvelzda 5 pėdų 7 colių augščio, apskrito išblyškusio veido, plaukai geltoni, ũsai rusvi. Kas tokį patėmys ir duos man žinią, gaus \$5.00 dovanų.

P. S. Varantas išimtas ant visos Suvienytų Valst. ir Kanados.
 Jonas Daunis, 36 Marrimac St. Rochester, N. Y. (6T)

Pirmutinis ir Seniausias Lietuvių "DILGĖLĖS" Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdariškais, originališkais paveikslais, eina penktus metus (nuo 1906 m.) Per ketverius metus "DILGĖLĖS" teip bujojo, kad dvigubai pasitankino ir pasilgino, o dabar, ant penktų metų amžiaus, daugiau kaip dvigubai pasitankino: buvo mėnesinė, dabar—DVISAVAITINĖS, t.y. leidžiamos kas dvi nedėli. Teip padidėjusios ir tankios "DILGĖLĖS" telpa jau ne tik daugybė juokų, pajuokų ir paveikslų, bet ir visokių naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, mokslo ir dailės. "DILGĖLĖS" ũstoja skriaudžiamuosius, bet diltgina visų paikiolimus. Kalba viešioms suprantama, nes diltgant ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris (visas ŕalis, pusel metų 60c. ũžrašyk tuojau. Rašyk ŕiuo "D." leidėjų adrienu: :: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2400 Fifth Avenue
 PITTSBURG, : : PA

*** NAMINE MOKYKLA**

Gramatika angliškios kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta)..... \$1.00
 Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15c.
 Naujas Būdas mokintis rašyti be mokiniojo 10c.
 Aritmetika mokinimuisi r Kundų su pav. (apdaryta).... 35c.
 Pinigus siųskit per Money Order ŕiuo adresu:

P. Mikolainis
 Box 62 - New York City

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persedimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).

8½ d. Rotterdamą	11¼ d. Liepoją
III Klesa \$31 00	III kl. \$35 00
II Klesa 45 00	II klesa 47 00
I Klesa 52 00	I klesa 62 00

Laivai iš New Yorko iŕselina: „Birma“ — May 13; „Kurek“ — May 27; „Lithuania“ — June 10. Reikalaujant smulkesnių žinių kreipkitės pas mūsų agentus arba pas Generališkąjį agentą.

A. E. Johnson & Co.
 Gen. Pass. Agent
 27 Broadway New York.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Galvos skaudėjimas, gerklės ŕope, skaudėjimai krūtinėje, sonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neineis i sunkų padėjima jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakeilių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergekis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiurek tik kad butų Inkaras ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
 Richter'io Piliŕs yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

DUODAME
ant išmokejimo ir
6 mėnesinį prabą

TIKTAI
\$20.00 po 5c.
kasdien.

Išsiunsiu Jums labai puikų 14 K. solid gold filled laikrodėli, lenciugeli ir breloką ant 6 mėnesinį prabą, o kada laikrodėli gerai išspravosit ir busit juom kantanti, tada nuo to laiko mokesitė tolaus \$1.50 ant mėnesip, t. y. 5 centus kasdien. Preke šiuo laikrodėlio su lenciugelių ir brelokų yra tik \$20.00.

Jaigu geresni sunkesni ir gražesni auk-sini 14 K. gold filled laikrodėli su lenciu-gelių ir brelokų noretumet, duodame už \$40.00 tikta, teipgi ant išmokejimo po 10 centu ant dienos, abra \$3.00 ant mėnesio. Rašikit ko greičiausei ape išaiškinimą ir kataliogą, iš kurio galesitė išrinkti sau kokis Jums pasidabos ir pridėkit stampus ant atsakymo.

SOLID GOLD WATCH CO.
110 E. 125th st, Dep. Z, New York.

Šis puikus laikrodis tik \$3.75
Tikras Amerikoniskas laikrodis su geriausiu cjl-mu ir puikiai graviruotas ir auksuotas, Hunting formos lukstal, užsakamas ir nustatomas be rak-to. GVARANTUOJAMA 20 metų. Siunčiame C. O.D. Priėmėjas turi tiesą išegzaminuoti, ir jei jam išrodo, kad nėra atsakantis už tą kainą, pirkėjas gali grąžinti ant mūsų iškaščių. Jei patinka, tai palma užmokėdamas 3 75 ir persiuntimo lėšas. Mēs imame visą atsakomybę ant savęs. JEI 3.75 PRISIUNCIAMI DRAUGE su ORDE-RIU, mēs duodame dykal gražų žiedą ir užmoka-me persiuntimo lėšas. Vienas laikrodis dykal, jei perkate sešis už \$22 50. Pažymėkite ar vyriską ar moterišką laikrodį norite. Puikus retėž-lis duodamas su kiekvienu laikrodžiu.
Holland & Co. Dept 412 Chicago, ILL.
Didžiausi laikrodžių sąkrova Amerikoje.

23 AKMENAIS
"RAILROAD"
LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsakamas ir užstatomas, vy-rams ar moterims. Aukso deng-tas, gvaran-tuotas 20 me-tų. Lukstal abi pusi uždaromi, gra-žiai engraviruoti. Absoliutiškai tel-singai laiko laiką,

specijališkai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelio ir per nuolat keliančius. Paslūsime vyriską ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrąją per C.O.D., leldžiame išgžzaminuoti ir užmokešti tik \$5 75 ekspressui. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panasų laikrodėlį užmokešum \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti iš-kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mēs duo-dame 14 karato paauksuotą retėžėlį su brelo-ku dykal. - **EXCELSIOR WATCH CO.**
908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Carsinkities
„KOVOJE“

50,000 KNYGU

Vysai Dykai

Kožnas vyras be atidėlioma tur pa-reikalauti vieną iš tu stebuklingu knygu. Vyrų, katrie žada apsivesti —vyrų ligoti—vyrų, katrie pasi-gērė per mierą, katrie pareidava namo vielai ir katrie pervirš dave sau valię—vyrų silpni, nervuoti ir katrie prastoi sava sveikata—vyrų, katrie negabė pri darba ir katrie ne galė nauduoti pylnai linksnuma gamtos—vysi tie vyrų tur pareika-lauti vieną iš tu dykai duotu knygu. Ta knyga pasakis kaip vyrų naikin sava sveikata, kaip jie užsikrėta li-goms ir kaip jie gal pylnai sugra-žinti sava sveikata, stipruma ir energiškuma į trumpa laika ir su mažais kaštais. Jeigu nori buti vyras tarp vyrų ta knyga

pasakis kaip gali tą pasėkti.

nas, nevedes arba apsivedes, ligotas arba sveikas tur žinoti. Ne naikinkiet sava sunkei uždyrbtus pinigus, mokedami už nekingas, bevertės vaistus ikikolaik neparskaitistė tą knyga vysai. Knyga ta užėdys jums daug dole-riu ir pasakis kaip galite stotis tvirtu ir resnu vyrų. Atmink į tą, jog ta knyga yra siusta jums vysai dykai. Mes užmokam ir už paczta. Nekokie varda medikliška arba daktariška nera ant konverto. Ne vienas nežinos kas tas yra tyk jus. Išrašikiet sava varda ir pavarde ir adresa aiškei idėkiet ta dikini kupona ir prisiuskiet mums o gauste tą knyga.

SIUSK ŠITA KUPONA ŠENDENA.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 403, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

Godotinasai Tamista: Aš esu užinteresuotas Tamistas prižadeimu siusti Vysai Dykai Knyga, meldziu prisiuti man viena vysai dykai.

Vardas ir pavardė.....
Adresas..... Steitas.....

Ant pardavimo namas.

1708 So. 2nd str. Apačioje krautuvė su dviem dideliais langais. Dėl gyvenimo yra 10 kambarių ir maudynė. Didelis plecius, visl parankumai. Tin-kanti vieta Ice cream ir kenžių krautuvei.

J. RHEA CRAIG Jr.

3rd & Tasker sts. Philadelphia, Pa.

Knygėlė ūkėsystės popieroms

Arba kaip tapti Suv. Valst. pi-liečiu. Pats vardas jau atsako už ją, todėl daug nereikia aiš-kinti. Prekė tik 25c. Reika-laujantiems daugiau, nuleidžia-ma nuošimtis. Atsišaukite į «Kovos» Administraciją.

Ar Esat Kankinami

Užnuodijimu Krauja arba Brantais, Triperiu, Abelnu Prastoimu Spėku, Prastoimu Gyvastinės Skystibės, Naktiniais Išleidimais, Prastoimu Vyriskuma, Lytišku Nusilpneimu, Džiusna, Užsiveržimu Šlapiname Kanale, Reumatizmu, Organiškame-si Ligomesi, Skilves, Kepenu, Pus-lės ir Inkštu Ligoms?

Jeigu turet skaumus strenosi, prastoima apetita, surugusi pylva, biauuru skausma galvos, tulžinius pri-puolimus, negalet miegoti, jausta-tesi pavargesiu ir silpnu iš rita, pyktas ir arzus,—turetė gauti tą knyga. Knyga ta pasaka prastais ir aiškiais žodeis dielko kenti ir kaip gali buti sveiku.

Tukstančiais vyrų atgava sava pilna sveikata su pagelba tuos bran-gios knygos. Knyga ta yra krau-tuve žinios ir talpina tam tykrus daiktus, katrus kožnas vyras, jau-nas arba senas, lagotas arba bied-

Ta dykai gauta knyga yra vertės \$10.00 kožnam sergančiam vyrui.

ŽEMAITES RAŠTAI

Antra patalsyta laida ieldziama prenumeratos keliu, Prenumerata \$1

Prenumeratos rinkėjai: M. M. Račiūtė, M. Gruzinskiūtė, K. Vilaniškis, S. V. Bakanauskas, M. K. Virbalas, L. Grikštas, T. S. Rubikas, P. J. Babilas, J. Šukys, A. Matjošaitis, I. B. Bronušas, V. Kairys, F. Kusle-ka ir J. Juodžiukynas. Dėkingas busiu, jei dar kas parinks prenumeratą.

A. ZYMONTAS 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Nuo administracijos.

Gerbiamieji draugai sąjungiečiai! Rengiant Gegužinį «Kovos» numerį, gauta daug užsakymų ankščiau (spausdinta 10,000), bet daugelis pasivėlino užsisakyti ir reikalauja dabar Gegužinio «Kovos» numerio. Bet administracijoje jau jų nėra, Todėl meldžiū tu draugų, kurie turi Gegužinį «Kovos» num. ir kurie nerenka i kopletus, kad sugrąžintų administracijai (17 num.) O jeigu kas ga-li, lai sugrąžina ir 18 «Kovos» num. Busime dėkingi.

Administracija.